

BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA
SEKTIONEN FÖR MANAGEMENT

VT 2012

Motstånd i en ny värld -en studie om nätverkande motstånd via internet

---

Författare: Rasmus Malmberg
Handledare: Kerstin Arnesson
Examinator: Gunilla Albinsson
**Program: Samhällsvetarprogrammet för organisation och samhällsför-
valtning**
Kurs: Sociologisk påbyggnadskurs, SO1305 Examensarbete

Blekinge Tekniska Högskola

Sektionen för Management

Arbetets art: Examensarbete kandidatnivå 15hp inom Sociologi

Titel: Motstånd i en ny värld - en studie om nätverkande motstånd via internet

Författare: Rasmus Malmberg

Handledare: Kerstin Arnesson

Examinator: Gunilla Albinsson

Sammanfattning:

Motstånd mot policy, lagförslag, politik, ja allt, har funnits i alla tider. Men idag lever vi i ett samhälle som konstant är uppkopplat mot internet. Förändras sättet att forma och skapa motstånd genom ny teknik? Genom att undersöka en motståndsrörelse mot ett lagförslag, Stop Online Piracy Act, så exemplifieras en ny motståndsrörelse. Två sociologiska teoretiker, Manuel Castells och Howard Rheingold, har också undersökt vad som händer när motståndsrörelser kombineras ny teknik. Båda menar att samhället har förändrats genom internet, och därmed även makten inom samhället. Genom att makten har förändrats, så måste även motståndsrörelser förändras, bli mer globala och nätverkande. Jag har använt teorier om motståndsrörelser, Castells nya sociala rörelser och Rheingolds Smart Mobs, och applicerat dessa på motståndsrörelsen mot SOPA. För att se hur motståndsrörelsen verkade, genomförde jag observationer på hemsidor där motståndsrörelsen verkade och gjorde även en enkätundersökning inom en hemsida där motståndet verkade. Resultatet är att människor som identifierade sig med motståndet kunde lätt dela med sig information, inom sin egna nätverk med hjälp av internet. Informationen om motståndet sprids då mycket snabbt. Motståndet använde internet som en primär förmedlare av information, genom specifika hemsidor som fungerar som plakat. Nätverk inom motståndet skapades genom att personer sedan länkar vidare till dessa informationshemsidor. Inom rörelsen fanns även en valfrihet i hur stor grad av motstånd som uttrycks, från att sprida information, till att aktivt protestera. Detta gör att motståndsrörelsen kan få många individer att visa motstånd, genom aktioner som ger mediauppmärksamhet, och enkla medel för att visa motstånd. Argument mot SOPA var att lagförslaget skulle censurera internet. Censur är något känsligt för många internetanvändare, motstånd mot censur är en del av internetkulturen menar Castells. Motståndet byggs upp genom nätverk så att dessa kan försvinna och sedan bli aktiva igen, internet används som informationskanal och därmed kan självständiga nätverk konvergera mot samma mål. Valfriheten för att visa motstånd gör det enklare, och aktioner ger mediauppmärksamhet vilket för ut motståndets punkter till andra nätverk. Motståndet mot SOPA är ett exempel på en evolution av motståndsrörelsen. Det grundläggande sättet att visa motstånd har inte förändrats, men metoderna för att få ut information har.

Nyckelord: Motstånd, Internet, Information, Stop Online Piracy Act, Nätverk, Castells, Rheingold, Frågeformulär, Observation

Blekinge Institute of Technology

Department of Management

Course: Bachelor Thesis**Title:** Resistance in a new world – a study on networked resistance via internet**Author:** Rasmus Malmborg**Tutor:** Kerstin Arnesson**Abstract:**

Resistance against policy, law propositions, politics, well everything really, has been a factor in our society throughout the years. Today we live in a society that is constantly online and networked. Does the way we show and express resistance change with the inclusion of new technology? By researching a resistance towards a certain law proposition, Stop Online Piracy Act, a new way to show resistance emerges. Two sociological theorists, Manuel Castells and Howard Rheingold have also done research on these new types of resistance movements. They both conclude that society has changed with the emergence of the internet, and thus have the means of power, and resistance changed. If power within a society changes, then the way to show resistance towards those in power must also change. Resistance movements have become more global and networked. I have used their theories on resistance, Castells new type of social movements, and Howard Rheingolds Smart Mobs and applied these on the resistance towards SOPA. To study how the resistance operated, I conducted observations on websites where I previously noted an active resistance towards SOPA. I also conducted a survey on a website dedicated to the resistance. The results are that those who identified with the resistance where able to spread information rapidly through content networks such as Facebook and Twitter. Almost everyone in the survey spread information about the resistance in one way or another, often via social networks. The resistance movement also made specific websites for the porpoise of spreading information; those in the resistance then liked those websites to their own network of friends. There is also a certain amount of flexibility in the way individuals can show resistance, from just talking about it, to actively linking information or to call a politician or sign a petition. This enables people to show the amount of resistance they feel comfortable with. The core of the resistance was that the law would censor the internet. This is something engraved into the culture of internet itself, censorship, or anything viewed as such is seen as very troubling. This is one of the reasons the resistance towards SOPA gained so many followers online. The basic way to conduct resistance has not changed, but via the internet a single resistance is able to reach a tremendous amount of people and using many different networks and websites they become harder to oppose. The tools used to convey information has changed, and in a way, society has, and must change with it.

Keywords: Resistance, Internet, Information, Stop Online Piracy Act, Network, Castells, Rheingold, Survey, Observation

Förord

Det har varit en lång, jobbig men också rolig väg hit. Att snart ta en kandidatexamen i sociologi känns ganska märkligt. Det är en underlig känsla att genomföra sista uppgiften innan examen. Uppsatsen har varit rolig att göra, men det är det svårast jag gjort hittills. Jag vill tacka mina studiekamrater för de stöd och råd som jag fått under hela studietiden, och handledningen. Stort tack till Kerstin Arnesson som har gett mig många råd i handledningsprocessen och pushat mig när det har behövts! Speciellt tack till min familj, mor, far och syster för er ständiga uppmuntran och hjälp genom hela studietiden när jag bett om hjälp, trygghet och kärlek!

Det känns mycket underligt att skriva dessa rader, eftersom jag börjar reflektera över vad jag gjort och hur mycket stöd jag fått av alla omkring mig!

Tack alla!

Karlskrona

Maj 2012

Rasmus Malmberg

Innehåll

BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA	1
Inledning	6
Problemformulering och syfte	6
Förförståelse	7
Disposition	8
Tidigare Rapporter	8
Teoriavsnitt	10
Nätverkssamhället - Manuel Castells	10
Internetpolitik	12
Communication Power	14
Smart Mobs - Howard Rheingold.....	15
Metod	18
Etnografi	18
Surveyundersökning	19
Frågeformulär	20
Textanalys via internet.....	22
Observation	22
Urval	23
Etik	24
Validitet & Reliabilitet	24
Metoddiskussion.....	25
Resultat	26
Forumobservationer – hur lyder diskursen?	26
Neogaf.....	26
Reddit.....	27
Flashback	29
Informationshemsidor.....	30
Americancensorship.org & linkande sidor	30
Sopastrike	31
Enkätresultat	31
Motståndets kontext	31
Hur motståndet uttrycks	32
Analys	33
Diskussion	37
Källförteckning	39
Litteratur	39
Rapporter	39
Internetkällor	39
Bilaga 1	42
Bilaga 2.....	42

Inledning

Hösten 2011 lades ett lagförslag fram i den amerikanska kongressen, Stop Online Piracy Act, förkortningen SOPA. En proposition som skapade en motrörelse som till sist bidrog till att lagförslaget lades ned. Lagförslaget berörde världens kommunikationsnät, internet, och försökte enligt vissa begränsa friheten på internet. Stora internationella företag som Google och uppslagsverket Wikipedia visade på internet sitt missnöje genom att släcka ned sina sidor under en dag, den 18 januari 2012. Det blev den största online protesten genom tiderna, en sådan koordinerad protestdag där företag samarbetade hade inte tidigare setts.¹ Detta gjorde mig nyfiken på hur sådant motstånd skapas och konstrueras. Jag kände att det var ganska unikt eftersom motståndet primärt fanns och organiserades genom internet. Existerande organisationer som Electronic Frontier Foundation uttalade sig om ämnet och specifika hemsidor som stopsopa och americancensorship sattes upp. Även inom existerande internetcommunitys togs frågan upp på ett starkt sätt. Hur kom motståndsrörelsen fram så snabbt och vad gjorde det möjligt för motståndet att lyckas i denna fråga? Med hjälp av sociologiska teoretiker som Manuel Castells, Howard Rheingold ska jag analysera motståndsrörelsen mot SOPA och förhålla den till teori. Även genom att observera olika hemsidor där motståndet ägde rum och genomföra en enkätundersökning på sidor där motståndet var stort. Detta för att få ut ett resultat. Vissa hemsidor används som diskussionsforum för att uttrycka motstånd. Hemsidorna är Flashback.org, ett svensk forum. Reddit.com, en internetcommunity och NeoGaf, ett globalt forum. Även sidor som americancensorship.org, som användes som en portal för motståndet kommer att analyseras.

Problemformulering och syfte

Problemområdet inom uppsatsen är hur internet kan användas för att skapa och uttrycka motstånd och påverka diskurs inom nätverk, med motståndet mot SOPA som ett exempel. SOPA förslaget uppfattades av många att det skulle begränsa friheten på internet. Bland annat Manuel Castells menar att internet skapades på en grund av frihet, för att främja en fri kommunikation. När en stat som USA, som var en stor aktör inom födelsen av internet, försöker begränsa det informationsflöde som råder blev reaktionerna mycket starka. Detta på grund av att internet utvecklades på en föreställning om att det skulle vara ett helt fritt kommunikationsmedel.² När ett förslag kom som uppfattades som begränsande av denna kommunikationsplattform blev det protester i form av att hemsidor släcktes ned frivilligt. Istället för att visa det vanliga innehållet på hemsidan, visades istället en uppmaning till att visa motstånd mot SOPA. Inringningar till den amerikanska kongressen och gatuprotester var också en stor del i hur SOPA rörelsen visade sitt motstånd. Sättet hur motståndet organiserades kände jag var intressant.

---

¹ <http://sopastrike.com/> Hämtat den 2 april 2012

² Castells, Manuel. (2001) Internetgalaxen – Reflektioner om internet, ekonomi och samhälle. Daidalos AB, Göteborg s.29

Syftet är att analysera detta motstånd mot SOPA. Motståndet handlar om att förhindra lagförslaget SOPA. Detta lagförslag sågs innehålla delar som skulle göra det möjligt för USA att stänga ned hemsidor vid misstanke om illegal fildelning. Detta sågs som ett försök att censurera internet. Castells menar att genom internet så har nya sociala rörelser skapats som organiserar sig med hjälp av internet. Med hjälp av sociologiska teorier ska jag försöka att förklara varför motståndet fick en sådan effekt och gensvar. Syftet är alltså inte att avgöra om lagförslaget SOPA är positivt eller negativt. Fokus ligger på det motstånd som bildades mot lagförslaget. Motståndet mot SOPA är ett exempel på en ny slags social rörelse som riktar in sitt motstånd mot en specifik fråga.

Frageställningen blir, med utgångspunkt från syftet:

- Hur formas motståndet?
- Hur uttrycks ett sådant motstånd?

Förförståelse

Jag har varit intresserad av datorer i ett antal år, men mer för mitt egna nöjes skull. Det innebär att jag inte reflekterat över vilken betydelse det har för det samhälle som vi lever i. När jag nu är i slutet av en sociologisk utbildning tyckte jag det var intressant att studera grupper och individer på internet, hur dessa grupper och individer formas och samspelar med varandra på olika sidor och chattrum. Genom den sociologiska kunskapen och de teorier som jag har läst om inom utbildningen har jag fått ett större perspektiv inom samhällets alla delar. Människors handlingar ser jag inom ett större perspektiv, individer och strukturer samspelar med varandra för att skapa ett samhälle. Därför tänkte jag att det kunde vara intressant att se hur motståndet formas och vilka metoder som används för att kunna relatera motståndet till sociologiska teorier. Kombinationen motstånd och internet känns mycket intressant, och jag ville se om internet på ett sätt har förändrat förutsättningarna.

När debatten om lagförslaget aktualiserades så var jag lite engagerad i ”ytterkanten”, men jag hade ingen större uppfattning om vad debatten handlade om. En stark censur av internet och en slags inskränkning av den privata sfären fördes ofta fram som argument mot lagförslaget. Dessa var ståndpunkter som jag inte tänkt på tidigare. Jag tänkte istället att man som enskild individ inte kan ta skada av lagförslaget, så varför göra något åt det? Men diskussionerna var starka på vissa hemsidor, forum och chattrum och det var svårt att inte ryckas med i tongångarna om att vi var på väg mot ett radikalt förändrat internet där företag och stater snabbt skulle få laglig rätt att bland annat stänga av personer från uppkopplingen. Detta gjorde att jag ändrade min egen uppfattning, och såg lagförslaget som något ganska negativt även om jag inte visade motstånd på ett aktivt sätt.

Sättet hur motståndet organiserades intresserade mig också. Det fick en mycket stor spridning, och nästan alla hemsidor eller forum som jag besökte tog upp ämnet på ett eller annat sätt. Detta gjorde mig också intresserad, varför fick det en stor spridning?

Disposition

Uppsatsen uppdelas i flera olika delar. I avsnittet Tidigare rapporter, finns beskrivningar av två rapporter som jag har läst. Dessa rapporter har relevant innehåll för uppsatsen, de berör hur individer och samhälle påverkar internet, och använder detta för att visa motstånd. Teoriavsnittet redovisar teorier om motstånd i det moderna samhället genom Manuel Castells och Howard Rheingold. Dessa teoretiker har intressanta teorier inom motstånd och nätverk. Avsnittet är uppdelat efter dessa teorier. Sedan följer metodavsnittet där metoderna redovisas, för att få en förståelse för hur uppsatsen gjordes. Metoderna som användes var observation och frågeformulär. Efter metoden redovisar jag Resultatet, först genom att beskriva vad jag har sett inom observationerna och sedan redovisas resultaten av frågeformuläret. Sedan följer Analysen med relation till resultatet och teorin. Diskussion kommer sedan med ett ifrågasättande av metoder och resultat och förslag på vidare studier. Sedan finns källförteckningen och bilagor.

Tidigare Rapporter

Jag redovisar här en rapport skriven av Merlyna Lim.³ Titeln är ”From War-net to Net-war. The internet and resistance identities in Indonesia.” Rapporten redogör för hur internet spreds i Indonesien och att samhället självt och individer kan förändra internet. Detta relaterar till min uppsats genom sin undersökning inom internet, samhälle och individ. Rapporten är ett exempel på hur motstånd och internet kan höra ihop, och hur de som använder internet ser censur som något mycket allvarligt. De startade då upp en egen grupp där tillgång till internet fanns och kringgick då statens egna censuretrade tjänster. Jag anser att denna grundläggande tes går att föra över på endast internetbaserat motstånd. Merlyna tar här upp hur lokala samhällen formar det globala nätverket internet, och tar hjälp av internet för att förändra sin situation. Merlyna menar att till viss del blir tillgången och användningen av internet påverkad av de lokala samhällen som finns. Den centrala tesen som presenteras är att teknologiska förändringar är inte olika andra förändringar. De påverkas lika mycket av de maktrelationer som finns inom samhället. Men med en öppen relation och dialog kan enskilda människor göra skillnad. Internet som ett socialt system kommer alltid att påverkas av det lokala samhället och de maktstrukturer som finns inom det specifika samhället. Den lokala kontexten är viktig för hur internet ser ut i ett specifikt land, även om tekniken är global. Författaren utgår från Indonesien, där internet blev tillgängligt under 1990-talet, som ett exempel för hur det lokala påverkar det globala. Olika sektorer i samhället, som staten, affärsverksamhet och den sociala massan har alla olika, eller samma agendor. Detta

---

³ From *War-net* to Net-war: The Internet and Resistance Identities in Indonesia
<http://www.sciencedirect.com.miman.bib.bth.se/science/article/pii/S105723170300195>

för att kontrollera identiteten hos människor genom att tex kunna ge ut en viss bild av samhället. Kontrollerar man identiteten hos människor, genom bilder och manipulation av ideér och symboler så har en institution ett kraftigt verktyg för att driva sin agenda menar Merlyna. Staten inom Indonesien hade sin agenda för att få internet in i landet och få det statligt ägd. En grupp gjorde det möjligt att kringgå den enda, statliga leverantören av internet. Detta var ett sätt att komma undan den censur som fanns inom landet. Individier såg att det bara fanns en leverantör av internettjänster en lösning sattes då i gungning. Författaren menar att det inte är hållbart om en stat kontrollerar flödet av information. En motståndsrörelse lyckades införskaffa en ny internetleverantör. Merlyna menar att internet, till skillnad från tidningar och andra publikationer som var fullt censurerade av staten i landet är internet en förhållandevis ny teknik och informationen däri är så överväldigande att det kan vara svårt för stater att fullt övervaka. Merlyna ger ett exempel på en mailinglista som bildades av en amerikan som ville ge tillgång till nyheter som det indonesiska folket inte fick ta del av. Listan blev mycket populär och gjorde att folket började se internet som en källa till fri information. Detta ledde så småningom till att en diktator ”föll” i landet. Merlyna menar att den underliggande strukturen av censur kanske inte förändrades på grund av att diktatorn föll, då denne inte hade all makt. Företagen hade också sin agenda. Innan regimen föll var företagande och staten i ett starkt samarbete. Genom kombinerade resurser kunde de fastställa makt. I början av internets framväxt jobbade dessa två starkt ihop. Men när internet blev tillgänglig som medium för fler individer började detta samarbete förändras genom att en mer kapitalistisk syn början genomföras inom landet. En ekonomisk kris gjorde dock att många människor inte hade råd med en internetuppkoppling. Därför skapades en ny internetleverantör av en grupp unga människor, kallat warnet. Dessa hade också en agenda, att ge billigt internet till folket, men också att få igång ett motstånd mot det nuvarande sättet att bedriva internetverksamhet på. Warnet var ett enkelt internetcafé, men som gav många tillgång till internet. Det växte mycket snabbt i popularitet och visar hur, ofta unga personer, kringgår censurer genom att använda ny teknik och skapar därmed nya identiteter. Makthavare kan se detta som ett uttryck för motstånd, eller bara att ungdomar använder ny teknik. Det behöver inte leda till någon revolutionär rörelse menar Merlyna.

/Thus, if the government monitors email, users find technologies to bypass surveillance. If spam attempts to fill the screen, ways are found through technology and software to marginalize it. In this way, technology is actively used to create room for different identities, and at the end of the day, technology is itself transformed.\

Citatet pekar på att teknologin används för att kringgå censur, men den kan också användas för att kontrollera. Warnet blev en slags frizon där alltfler kunde uttrycka sig. Staten började sedan göra egna internetcaféer, något som skaparna bakom warnet inte gillade. De började då att hacka de statligt ägda internetcaféerna, men metoden var mest att få ut kontouppgifter så att de inte behövde betala för att besöka och använda caféet. De gjorde inget

värre, eftersom de ville behålla sin ursprungliga identitet som förtryckta av staten för att kunna få folkets stöd.

En annan händelse som tas upp när det gäller motstånd är den arabiska våren, där människorna inom länder som Libyen och Egypten revolterade och störtade sina diktaturer. Jillian C York beskriver händelserna i sin artikel.⁴ Internetcensur är normen inom arabvärlden. Bara ett fåtal länder har liten eller ingen censur. Egypten var en av dessa länder inom arabvärlden med lite mindre censur. Detta ändrades när revolten började, 24 timmar efter de första protesterna så stängdes det sociala nätverket Facebook, dagen efter Twitter och sedan stängde alla länders ISP⁵ sin tillgång till internet. Jillian menar att de styrande i Egypten stängde ned internet eftersom ledarna såg ett hot. Med internet kunde alltför demonstrationer arrangeras. Mellan den 28 och 31 januari fanns fortfarande en ISP igång. Journalister och aktivister använde den ISP:n för att få ut så mycket information som möjligt, men den kanalen stängdes ned den första februari. Men även utan internet fortsatte protesterna, och trots att SMS och telefonnätverken var officiellt stängda lyckades personer sända meddelanden via dessa. Jillian menar att internet kanske inte är den viktigaste faktorn i ett sådant här fall, men dess roll är mycket viktigt för att sprida information. Protester utannonserades med hjälp av Facebook och dokument med information spreds via internet.

Men effekten av internet var också att rapporter kunde komma ut utanför landets gränser, ofta långt innan traditionella medier kunde rapportera om händelserna. Vanliga medborgare spred information med hjälp av bilder, text och video som skickades ut till olika plattformar. Och när de vanliga media kanalerna inte rapporterade på grund av våldet, så fortsatte de portesterande att göra det i deras ställe.

Detta är ännu ett exempel på hur internet tidigare har används inom olika motståndsrörelser och hur de yttrar sig. Båda artiklarna innehåller exempel på olika motståndsrörelser som använt sig av internet för att sprida information, något som SOPA rörelsen gör till mycket stor del. Därför är dessa artiklar relevanta.

Teoriavsnitt

Nätverkssamhället - Manuel Castells

Castells redogör för hur internets uppbyggnad är kärnan till hur internet används och ser ut idag. För att kunna förklara det nätverkssamhälle som vi lever i måste man även förklara uppkomsten av Internet. Uppkomsten av internet är en av de processer som har gjort det nya nätverkssamhället möjligt. Dessa tre processer är:

1. den nya ekonomin som är beroende av globalisering och öppen handel,

---

⁴ Index on censorship 2011 York

<http://ioc.sagepub.com.miman.bib.bth.se/content/40/1/57.full.pdf+html>

⁵ ISP – Internet Service Provider, ett företag som tillhandahåller internetuppkoppling till företag eller privatpersoner.

2. kraven från samhället, där vi sätter stort värde på vår individuella frihet
3. de framsteg som gjorts inom teknologin, främst då inom nätverk och telekommunikation. Dessa tre processer samverkade och gjorde att internet fick ett stort genomslag, och ett snabbt genomslag. En ny samhällsform skapades, och en ny form av ekonomi.⁶ Men för att kunna förstå detta nya samhälle så måste man förstå hur Internet skapades, eftersom det är en vital del av samhällsstrukturen. Hela historien bekräftar på ett sätt, att samarbetet och fri tillgång till information kan vara en starkare drivkraft än copyright och konkurrens när det gäller att utveckla nya tekniker. Castells fokuserar på vilka strukturer som gjorde skapandet av Internet möjligt. Det börjar redan 1969 då ett datornät skapas av sammankopplade datorer. Detta datornätverk får namnet ARPANET då det skapades av Advanced Research Projects Agency.⁷ ARPA var ett separat del av USA's försvarsdepartement. ARPA ville ha ett nätverk av datorer för att kunna fördela kraften mellan datorer i olika simuleringar. En tankesmedja som arbetade för Pentagon uppfann en metod för att överföra data, paketförmedling. Denna teknik gjorde nätverket möjligt. Nätverket skulle vara decentraliserat och flexibelt, ingen central nod, utan gick en nod i nätverket ner skulle en annan ta över, detta eftersom nätverket skulle överleva ett eventuellt kärnvapenangrepp. Detta är något som kännetecknar internet även idag, decentraliserat och flexibelt.⁸ ARPANET anslöts senare till andra nätverk och ett standardiserat protokoll för överföring av data upprättades, TCP/IP, som används än idag som standard för att föra över data.⁹ Utvecklingen fortsatte och på 80-talet blev persondatorn mer välspridd och fria och öppna program som webbläsare, BBS (klotterplank) och hela operativsystem som Unix och Linux gjorde att utvecklingen tog fart. Eftersom programmen var fria att sprida och utveckla skedde en snabb förbättring av tekniken inom programmen.¹⁰ Flera program utvecklades med avsikt att kunna surfa på internet, den mest kända och första, Netscape, släpptes 1995 och gjorde att internet spreds till den breda massan. Allt fler kunde ta del av internet.¹¹

Castells menar att Internet uppstod i en unik skärningspunkt. Universitetsvärlden och militära institutioner samarbetade och resultatet blev en kultur som främjade öppenhet. Det var tankesmedjor i kombination med universitet och försörjning från försvaret, som tillsammans utgjorde en kultur av ständig utveckling. Det som nätverket användes mest till, redan på 70-talet, var elektronisk post, e-mail mellan de forskare som arbetade med projektet.¹² Internet har utvecklats på grund av den öppenhet som fanns när det skapades, så många individer har använt kod, och sedan omvadlat den till sina egna behov vilket man kan se inom utvecklingen av operativsystemen Unix, Linux och olika kommunikationskanaler som BBS och e-mail. Castells menar att ”lära genom användning” och ”producera genom använd-

---

⁶ Castells (2001) s.14

⁷ Castells (2001) s.22

⁸ Castells (2001) s.22

⁹ Castells (2001) s.23

¹⁰ Castells (2001) s.24

¹¹ Castells (2001) s.28

¹² Castells (2001) s.29-30

ning” har kortats och förts ihop till ”lära genom produktion”. Det är därför som internet utvecklats i snabb takt.¹³

Det finns en speciell kultur inom internet, en internetkultur. Detta på grund av att de människor som utformade tekniken också var de första användarna. Castells menar att det finns fyra olika kulturer inom internetvärlden. Dessa kulturer samspelar med varandra. Dessa är ”teknomeritokratiska kulturen”, ”hackarkulturen”, ”virtuella gemenskapskulturen” och ”företagarkulturen”.¹⁴ Han ser öppenheten som den sammanhållande kraften som håller dessa skilda skikt sammanhållna och något som är specifikt för just internetkulturen. Öppenhet präglade hela processen när internet skapades, och även inom själva datorprogrammen så var öppenhet vanligt. Dessa program utvecklas än idag och har sitt ursprung i skapandet av internet. ”Allmänt tillgängliga program är alltså ett tekniskt nyckelelement i internetutvecklingen, och denna öppenhet är kulturellt bestämd.”¹⁵ Den manifesteras genom en hackerkultur som betonar öppenhet.¹⁶ Genom de tekniska verktyg som utvecklades skapades gemenskaper på internet där värderingar och beteenden formades genom chattrum och forum.¹⁷

Även de som inte var de första användarna, kunde när internet blev tillgängligt forma samma gemenskaper som de avancerade användarna. Slutsatsen är att den gemenskap som finns på internet är lika mångfaldig som samhället i stort, även om det finns vissa sammanhängande delar, som de tekniker som används för att kommunicera. Det finns ändå två gemensamma värderingar för all kommunikation på nätet som Castells identifierar. Dessa är fri kommunikation och självstyrt nätverkande. Fri kommunikation är något som genomsyrat internet ända sedan det skapades och utvecklats till en grundläggande värdering. Som John Gilmore har formulerat det ”*Nätet tolkar censur som fel och kringgår den*”¹⁸ Den andra värderingen är att själv hitta sina egna ämnen på internet, och om det man är intresserad av inte finns som ämne, ja då skapar man det själv genom hemsidor, bloggar och forum där publicering sker självmant.

/Internetkulturen är en kultur som består av tro på mänskligt framåtskridande genom teknik, tillämpad av hackargemenskaper som frodas i en fri och öppen teknologisk kreativitet, inbäddad i virtuella nätverk som syftat till att uppfinna samhället på nytt och av penningstyrda företagare materialiserad i den nya ekonomin./¹⁹

Internetpolitik

Internet är nu en primär form av kommunikation. Castells menar att samhället styrs av olika konflikter och när internet är en primär kanal för kommunikation blir internet ett verktyg för att få ut information, rekrytering och

---

¹³ Castells (2001) s.40

¹⁴ Castells (2001) s.47

¹⁵ Castells (2001) s.49

¹⁶ Castells (2001) s.62

¹⁷ Castells (2001) s.62

¹⁸ John Gilmore via Castells (2001) s.65

¹⁹ Castells (2001) s.71

maktutövning.²⁰ Castells ger exempel på sociala rörelser, kollektiva handlingar som vill ändra de normer, värderingar eller institutioner, som nu börjar använda internet. Ett exempel som Castells ger är en kinesisk rörelse, falun gong, använde internet för att nå ut till sina tiotals miljoner anhängare. Rörelsens ledare bodde i New York, men nådde ut till alla via internet. Information distribuerades med plats och tid för demonstrationer så att personer kunde sammanstråla.²¹ Castells menar också att internet inte bara är ett verktyg, det är en kommunikationsform och även basen för det nya nätverkssamhället. Castells ser tre skäl till varför sociala rörelser använder internet. Det första är att dessa nya sociala rörelser riktar in sitt motstånd mot generella kulturella värden och normer. Det finns en skillnad mot gamla rörelser som riktade in sig mot mer konkreta frågor. I de nya sociala rörelserna består kommunikationen av värderingar och normer och har lättare att byggas upp genom nya kommunikationsformer, som internet. Det andra som utmärker de nya sociala rörelserna, är att dessa måste ”fylla en lucka” som uppstått genom vertikala organisationer som har kvar ett arv från industriepoken. Lösa koalitioner är nu mer vanligare än de gamla fasta, permanenta institutionerna. Emotionellt kopplade rörelser som når ut med budskap genom känslor blir alltmer effektiva för att nå en förändring menar Castells. Internet är en perfekt plattform för sådana manifestationer. Som exempel ser han Seattle protesterna 1999 där många olika folkrörelser gemensamt samlades mot ett mål. Ett nätverk skapades för informationsutbyte och utbildning i hur man skulle protestera. Seattleprotesternas nätverk skapades under en lång tid genom diskussioner på internet. De hade ingen central punkt, utan många små nätverk av människor kunde ta del av informationen och sedan ansluta sig till större grupper inom nätverket, eller välja att inte göra det.²² Många liknande organisationer har tagit till sig denna typ av nätverksprotester, där styrkan är mångfalden, nästan vem som helt kan delta, genom att ge ut information, eller vidarebefordra denna eller protestera. Ur ett diakront perspektiv är denna organisationsform inget nytt, menar Casells. Det nya är användningen av internet som informationskanal.

/Det nya är nätverkandet via internet, eftersom detta tillåter rörelsen att vara mångskiftande och samordnad på en och samma gång, att engagera sig i en fortlöpande debatt och ändå inte förlamas av denna, eftersom varje nod kan omkonfigurera ett nätverk av anhängare och mål, med partiella överlappningar och månghands förbindelser.²³

Castells ger exempel på detta genom antiglobaliseringsrörelsen, det är inte bara ett nätverk utan ett elektroniskt nätverk, en social rörelse som är baserad på internet.

/Och eftersom internet är dess hem kan den inte desorganiseras och infångas. Den rör sig som en fisk i internetvatten.²⁴

Det finns även en tredje aspekt som kännetecknar vår tids internetbaserade rörelser. Eftersom makten i samhället agerar i globala nätverk, som gör att landsgränser suddas ut, så måste även motståndsrörelserna verka i globala nätverk, genom att få ett globalt inflytande över medierna. Detta inflytande

---

²⁰ Castells (2001) s.145

²¹ Castells (2001) s.146

²² Castells (2001) s.149

²³ Castells (2001) s.150

²⁴ Castells (2001) s.150

över medierna fås genom olika symboliska aktioner, som riktar in sig på att få maximal mediauppmärksamhet. Dessa nya sociala rörelser blir globaliserade, men enligt flera studier så är de mest lyckade sociala rörelserna även baserade på ett lokalt plan. Det lokala stödet behövs för att lyckas, men rörelserna måste även bli globala menar Castells.²⁵

Communication Power

I *Communication Power* så redogör Castells ytterligare för ett samhälle som är starkt influerat av internet och nätverk. I det nya nätverksamhället som Castells lägger fram är nätverk det primära sättet för människor att pågå i relationer. Nätverk är globala och stater måste sedan anpassa sig till denna nya världsbild, stater och individer måste få förmågan att vara med i många olika nätverk samtidigt. Castells menar att stater fortfarande är relevanta, men att stater måste anpassa sig till den nya världsbilden. Castells kommer tillbaka till maktrelationer. Basen i maktrelationer har inte förändrats nämnvärt, våld, diskurs och förmåga att påverka finns kvar, men dessa metoder har förflyttats till att bli globala och mer nätverksbaserade. Nätverken är strukturerade mellan det lokala och de globala nätverken.²⁶ Källan till makt är att kunna influera och påverka nätverken, vilka som kan göra detta är specifikt för varje nätverk.²⁷ Individerna måste ha kunskap om nätverkets språk, koder och normer för att kunna styra det. Castells exemplifierar med pengar, det är en universell källa till makt, även mellan många olika nätverk. Den andra universella källan till makt är diskurs. Diskurser styr vad vi pratar om och diskuterar, kan en person påverka ett nätverks diskurs är det en källa till makt. Detta görs genom kommunikation. Genom att styra kommunikationen, så styrs diskursen i nätverket, och därmed nätverket självt. Därmed är kommunikation källan till makt inom nätverksamhället.²⁸ Makt inom nätverksamhället är förmågan att kommunicera, menar Castells.²⁹ Hur denna kommunikation sker har också förändrats enligt Castells. Via internet blir kommunikationen global, och tidsrymden blir inte lika viktig när kommunikation kan ske var och när som helst med hjälp av tekink. Castells har identifierat en ny typ av kommunikation, *mass self communication*. Tidigare kommunikationsmetoder var mellan enskilda, eller från få till många, som TV eller tidningar. Med internet kan en enskild individ nå ut med meddelanden till många, och interaktiviteten gör att denne även får svar tillbaka. Castells menar att olika företag och stater kommer alltid att sträva efter kontroll av kommunikationen.³⁰ Men genom detta nya sätt att kommunicera blir kommunikationen mer mångsidig och vad som helst kan diskuteras. Men Castells menar att detta också gör att kommunikationen blir den primära källan till makt.³¹

---

²⁵ Castells (2001) s.150

²⁶ Castells, Manuel. (2009) *Communication Power*. Oxford University Press, New York s.50

²⁷ Castells (2009) s.52

²⁸ Castells (2009) s.53

²⁹ Castells (2009) s.53

³⁰ Castells (2009) s.135

³¹ Castells (2009) s.136

I *Communication Power* så redogör Castells för olika motståndsrörelser. Förändring är en del av livet, men förändring sker inte av sig själv. Någon individ eller flera måste agera för förändring, och hur förändring sker har förändrats inom det nya nätverkssamhället. Det finns individer som först genomför en aktion och får en folkmassa bakom sitt beslut. Det finns även "free-riders", de som bara hänger med strömmen. Castells kategoriserar motståndsrörelser i två grupper, en som vill uppnå en förändring i samhällets värderingar och en som vill uppnå en politisk förändring. Castells menar att den som vill uppnå en politisk förändring arbetar inom båda områden, även med influenser från värderingsgruppen. Båda grupper har sitt ursprung i något missnöje av något slag och är på så sätt lika.³²

Nätverkssamhället är en strid mellan olika nätverk för att få kontroll över diskurs, bilder och minnen. Denna strid tar platsen inom kommunikationsnätverk menar Castells. Social förändring kräver då en omprogrammering av dessa kommunikationsnätverk, för att ändra diskursen i den, och därmed ändra kontrollen och makten. För att kunna omprogrammera ett nätverk måste rörelsen som vill ändra diskursen, i detta fall en motståndsrörelse, kunna de koder som finns inom nätverket. Detta är svårt, eftersom det finns många nätverk, och många kommunikationskanaler. Men genom dessa olika kommunikationskanaler kan en motståndsrörelse nå ett stort publikt nätverk, genom att både använda nya media som internet och standardmedia som TV. Men rörelsen måste då anpassa sina koder och budskap för varje medium.³³ Castells ger exempel på sådana grupper som har åstadkommit en social förändring genom nätverk, internet och traditionella medier. Miljörörelsen, som genom fokus på forskningsresultat, använde sig av internet för att få fram sitt budskap och lyckades därmed ändra diskursen i samhället till att bli mer miljöorienterad. Rörelsen mot globalisering rörde sig med hjälp av internet och använde sig av nätverk för att bli globala. Denna rörelse lyckades med att få enskilda att protestera mot företag och organisationer med internet som ett organisationsmedium. Dessa exempel är rörelser mot politisk orättvisa som ofta är mycket snabba, och använder mobiltelefoner och internet som medium för att skapa nätverk, och åstadkomma förändring. Alla dessa har använt nätverk, internet och förmågan att omprogrammera diskursen i nätverk för att åstadkomma sina mål. Castells menar att detta är vad som utmärker sociala rörelser inom nätverkssamhället.³⁴

Smart Mobs - Howard Rheingold

Termen Smart Mobs exemplifierar Howard Rheingold med en händelse i Filipinerna. Den 20 januari 2001 samlades miljontals människor på ett torg i staden Manilla för att delta i en protest mot landets dåvarande president, Joseph Estrada. De hade mobiliserat sig med hjälp av SMS meddelanden. Inom en timme efter den första vågen av textmeddelanden hade sänts, var tusentals redan där. "Go 2ESDA, Wear blek" – meddelandet som gjorde demonstrationen möjlig var början till avsättandet av en diktator.³⁵ Flera

---

³² Castells (2009) s.300

³³ Castells (2009) s.302

³⁴ Castells (2009) s.303

³⁵ Rheingold, Howard. (2002) Smart Mobs, Perseus Books Group, Basic Books S. 158

liknande exempel, där ett stort antal människor samlar sig med hjälp av ny teknik för att åstadkomma ett mål har hänt. Ett sådant exempel är World Trade Organizations (WTO) möte i Seattle. Där användes sms, hemsidor och mobiltelefoner för att mobilisera en motdemonstration. Även om Rheingolds teorier om Smart Mobs fokuserar på mobil kommunikation, med folkmassor som samlas med hjälp av SMS för att protestera på fysiska platser, så anser jag att hans grundläggande tes, att ny teknologi skapar nya former av motstånd som är formade inom nätverk, är applicerbar inom en primärt virtuell motståndsrörelse.

De boende i Filippinierna var redan vana vid att använda sms för att kommunicera i vardagen. Vanliga telefoner var dyrare än mobila telefoner, och sms, som först bara var tänkt som ett bihang till mobiltelefon-tekniken blev i många delar av världen det bästa alternativet för mobil kommunikation. Det blev på grund av sin låga kostnad och enkelhet en del av kulturen i Filippinerna men även i andra delar av världen. Skämt, nyheter och annan kommunikation färdades med SMS istället för att spridas via hemsidor eller TV.³⁶ Snabbheten är unik när det gäller Smart Mobs, i fallet med demonstrationerna i Manila mobiliserades 20,000 personer på torget bara 72 minuter efter att det första meddelandet sändes ut. De tekniska instrumenten som SMS och internet möjliggör ett slags socialt instrument i sig, folkmassan. Folkmassan blir ett eget medium där information färdas mellan noder i folkmassans nätverk. Professor Vicente Rafael vid University of California menar att kraften hos en folkmassa är att den kan överväldiga konventionella makter genom den mängd människor som ingår inom folkmassan. Folkmassan blir också ett medium, där information färdas, han menar då att folkmassan kan ses som en egen teknologi.³⁷ Smart Mobs användes även vid WTO händelsen 1999, för att motståndet skulle kunna mobilisera sig. Demonstranter som hade olika intressen, men kunde mobilisera folkmassor och individer för att demonstrera. De använde sig av ett nätverk, "Direct Action Network" där demonstranter lätt kunde välja graden av involvering. Allt från att sprida information, till att delta i protester med en reell risk att bli arresterad. De som deltog använde mobiltelefoner för att kunna rapportera i realtid till andra personer i nätverket. Termen "NetWar" använder även Rheingold. Uttrycket skapades av John Arquilla och David Ronfeldt, två analytiker för RAND. De märkte att sociala nätverk, nya teknologier för kommunikation och en decentraliserad organisationsstruktur gjorde att ett nytt sätt att mobilisera människor kom fram.

/ Netwar is an emerging mode of conflict in which the protagonists-ranging from terrorist and criminal organizations on the dark side, to militant social activists on the bright side- use network forms of organization, doctrine, strategy and technology attuned to the information age. The practice of net-war is well ahead of theory, as both civil and uncivil society actors are increasingly engaging in this new way of fighting.

From the Battle of Seattle to the attack on America, these networks are proving very hard to deal with; some are winning. What all have in common is that they operate in small, dispersed units that can de-

---

³⁶ Rheingold (2002) S.159

³⁷ Rheingold (2002) S.160

ploy nimbly-anywhere, anytime. All feature network forms of organization, doctrine, strategy, and technology attuned to the information age. They know how to swarm and disperse, penetrate and disrupt, as well as elude and evade. The tactics they use range from battles of ideas to acts of sabotage-and many tactics involve the Internet. /³⁸

Netwar bygger på små grupper som snabbt kan mobiliseras och sedan upplösas, med hjälp av Internet och mobila teknologier. Grunden ligger i enligt Rheingold i att vi samarbetar och använder publika medel, som internet är en del av. Detta visas konkret i att communitys skapas om vad som helst och vem som helst.³⁹ Smart Mobs får en annan term i ett paper: "Mobile ad-hoc social network" och Smart Mobs beskriver samma sak, en ny form av nätverk som kombinerar teknik, kommunikation, anseende och fysiskt utrymme. Med "mobile" menas att det är ett mobilt nätverk som kan förflytta sig, "ad hoc" betyder att organiseringen, både med folkmassor och själva tekniken, sker spontant och flytande. Med "Social network" menas att varje individ inom denna smart mob är en egen nod i ett nätverk, som i sin tur har egna sociala länkar, olika grader av sociala band, till andra noder i nätverket. Nätverket består av människor, men görs möjligt av tekniken.⁴⁰

Varför börjar människor samarbeta i Smart Mobs och hur formas grupperna? Forskare från Xerox PARC har studerat sociala system, och märkt att det alltid finns ett litet antal individer som är de första att genomföra en viss handling som triggar ett större engagemang. De exemplifierar med händelser som ledde till östblockets förfall. Smart Mobs, stora massor med människor som verkar inom ett nätverk format av internet och individer, användes i en tidig version vid östblockets fall. Sociologen Mark Granovetter har undersökt hur människor tar beslut när de ingår i en grupp. Han identifierade att ett visst antal personer måste själva agera innan den stora massan gör samma handling. Han fann också att det var individuellt hur många som ska ha genomfört en handling innan individen "hoppas på bandvagnen".⁴¹ Det krävs alltså att några personer tar ett första steg, för att den stora massan sedan ska agera.

Rheingold för ett resonemang som jämför smart mobs, med olika flockar eller svärmar av djur. Även om det inte finns någon uttalad ledare utför många ändå en synkroniserad uppgift om ett mål finns. Han exemplifierar med myror, de enskilda är inte självständiga tänkare, men följer sin folkmassa genom kemikaliska spår. Fiskar vet hur de ska simma genom att observera närliggande fiskar i samma stim. Det som händer med Smart Mobs är att varje individ i nätverket, varje person i folkmassan, har ett självständigt sinne. Med hjälp av teknik, och internet kan varje individ även agera som en informationsspridare för de som är utanför nätverket.⁴² Kevin Kelly har vidareutvecklat resonemanget genom att likställa Smart Mobs med olika organismer och flockdjur. Han har satt upp kriterier för så kallade "Swarm systems."

- Det finns ingen central kontroll.

---

³⁸ Rheingold (2002) S.162

³⁹ Rheingold (2002) S.168

⁴⁰ Rheingold (2002) S.170

⁴¹ Rheingold (2002) S.175

⁴² Rheingold (2002) S.177

- Enheterna är autonoma.
- Det finns en hög grad av nätverkande mellan enheter.
- Enheter influerar varandra starkt.⁴³

Rheingold tar hjälp av dessa kriterier och menar att människor som är i nätverk som Smart Mobs, uppvisar en kollektiv intelligens.

Metod

Syftet med denna uppsats är att kartlägga och undersöka motstånd på internet genom att använda rörelsen mot SOPA som ett exempel för att se hur motståndet formas och uttrycks. Därför kommer jag att välja metod som passar för internetforskning. Det är ett ganska nytt forskningsområde och det kan vara svårt att använda traditionella intervjuer och observationer. Metoderna måste då modifieras något. Jag kommer i följande avsnitt redovisa de metoder som kommer användas i min uppsats.

Problemområdet inom en uppsats avgör vilken metod som används. Då det finns många olika metoder för att undersöka problem. Dessa kan delas upp i två huvuddelar, kvalitativ och kvantitativa metoder. Inom dessa två delar finns det olika förgreningar av specifika metoder. Denscombe menar att det är viktigt att de rätta metoderna väljs så att forskningen blir komplett, annars finns det risk att forskaren använder fel metoder och därmed presenterar ofullständig forskning⁴⁴ Internet innehåller delar av tre olika interaktionsformer, ansikte mot ansikte, medierad interaktion, där vi inte delar tid och rum inom kommunikationen, där svaret kan komma dröjande eftersom den vi kommunicerar med kanske inte är direkt tillgänglig, som inom vanliga brev och e-mail. Den tredje är kvasimedierad interaktion, där massmedia som tidningar och TV ingår, en typ kommunikation där vi endast konsumerar. Svenningsson menar att det inte går att ordna in internet i något existerande schema för interaktion. Därför behövs lite annorlunda metoder menar författarna.⁴⁵

Etnografi

Etnografi är en beskrivning av människor eller kulturer. Många etnografer har börjat intressera sig för internet och etnografi kan då vara intressant för min undersökning. De menar att internet är befolkat av en viss sorts människor, det är inte bara en teknologi för kommunikation. Det är ett socialt fenomen som då är värt att undersöka inom sociologin. Vilka är det som använder internet och vilka möjligheter ger det för kommunikationen? Detta har lett till en ny förgrening inom etnografen, ”netnografi” som beskriver kulturen på internet och den sociala tillvaron inom internet.⁴⁶

Etnografi förknippas ofta med antropologer som studerade små och isolerade stammar av människor för att få reda på hur de levde. De var utsatta

⁴³ Rheingold (2002) S.178

⁴⁴ Denscombe, Martyn. (1998) Forskningshandboken – för småskaliga projekt inom samhällsvetenskaperna. Lund, Studentlitteratur AB s. 19

⁴⁵ Svenningsson, Malin m.fl. (2003) Att fånga nätet – kvalitativa metoder för internetforskning. Lund, Studentlitteratur AB s.12-14

⁴⁶ Denscombe (1998) s.97

grupper som hade isolerat sig och hade då ett annat förhållningsätt. Inom etnografin så måste man ta tid på ”fältet”, i mitt fall internet, för att få ett resultat som är riktigt. Etnografer lägger tyngden på hur medlemmarna av gruppen förstår olika saker. En etnograf studerar alltså grupper och kulturer för att få deras syn på en viss typ av ämne, problem eller forskningsområde.⁴⁷

En unik del av etnografi är att forskaren är involverad i forskningsämnet, för att komma nära in på ämnet. Detta är både en för- och nackdel. Fördel då forskaren kan vara insatt i ämnet och att forskaren själv spelar en roll i att testa de teorier som finns. Etnografins beståndsdel är att testa teorier och se vad som pågår i den verklighet som undersöks. Därför är vardagslivet en viktig del inom etnografin. Inom etnografin så ser forskaren om de teorier som redan finns stämmer. En etnografisk forskare behöver alltså inte alltid finna nya teorier, utan kan genom empirisk forskning undersöka redan existerande teorier.⁴⁸ Fördelar är att forskningen ofta är djupgående med viss observation och att den är empirisk. Det finns en stark koppling till teori med etnografi och att forskaren erkänner reflexiteten, att forskaren själv påverkar resultatet. Nackdelar är att det lätt blir historieberättande och att tillförlitligheten och etiken kan bli lidande. Det kan vara svårt att generalisera utifrån en enskild observation vilket påverkar tillförlitligheten.⁴⁹ Ännu en fara är att forskaren blir för integrerad i det som han undersöker, som kallas ”going native”. Vissa menar att forskaren behöver komma nära forskningsområdet men vissa menar att man kommer för nära och förlorar sitt kritiska tänkande.⁵⁰

Surveyundersökning

Surveyundersökning är en samling av olika metoder med mål att genomföra en granskning av ett fenomen. I mitt fall en granskning av motstånd på internet, fokuserat på ett specifikt fall. Det har ofta en bred omfattning, en surveyundersökning tar in många olika referenser och källor, som frågeformulär, skriftliga källor eller intervjuer. En surveyundersökning ska vara avgränsad vid en viss tidpunkt, då surveyundersökning ofta är en undersökning av ett aktuellt ämne som då kräver en tidsbegränsning. Det är även en slags empirisk forskning som fokuserar på detaljerna och forskning som sker ”ute i fält.” Surveyundersökning är dock ingen metod i sig, utan en strategi. Men strategin innefattar att det finns en bred teckning inom data som samlas in, fokus på ett aktuellt ämne eller problem samt empiriska data. Surveyundersökningar kan då använda många olika metoder som intervjuer, observationer, undersökningar eller skriftliga källor.⁵¹ De metoder som jag kommer att använda är en observation av debattinlägg, foruminlägg, kommentarer och om det motstånd som uppkom mot lagen SOPA. Eftersom arenan där detta motstånd utspelar sig främst är internet så är det där som jag kommer att genomföra undersökningen. *Forskningshandboken* beskriver

---

⁴⁷ Denscombe (1998) s.92

⁴⁸ Denscombe (1998) s.97

⁴⁹ Denscombe (1998) s.106

⁵⁰ Svenningsson (2003) s.106

⁵¹ Denscombe (1998) s.26

att en surveyundersökning via internet är ett bra och billigt alternativ till de andra metoderna som postenkäter, intervjuer via telefon och intervjuer ansikte mot ansikte.

Frågeformulär

Frågeformuläret består av 8 frågor. Detta för att hålla det så kort som möjligt för att på ett sätt öka svarsfrekvensen och motverka bortfall. (se bilaga 1)

Frågeformulär beskrivas på många olika sätt, med det finns vissa kriterier som Denscombe lägger fram för hur ett frågeformulär inom forskningen ska se ut. De ska vara utformade för att samla in data som sedan kan användas för att få ett resultat och möjligtvis en analys. Frågeformulär inom forskning ska alltså ha ett tydligt mål. Formuläret ska vara en serie frågor, och dessa frågor ska vara identiska till alla respondenter. Att sända ut identiska frågor förbättrar validiteten och ger en lättare bearbetning av frågeformuläret. Det är att föredra att ställa raka frågor eftersom man får information direkt från källan.⁵²

Det finns tre huvudsakliga sätt att genomföra en surveyundersökning på internet. Ett sätt är att utföra ett frågeformulär via e-post, antingen som en del i mailet eller som en bifogad fil i ett mail.⁵³ Dessa två metoder för internetundersökning känns inte relevanta, då användningen av e-post gör att adresser måste finnas tillgängliga för mig. Inom ett företag känns metoden mer relevant, men eftersom det inte finns färdiga listor inom de hemsidor där jag tänker genomföra undersökningen inom. Det finns dock ett tredje alternativ, en undersökning via ett formulär som är utformad som en hemsida. Den som då besöker hemsidan får då en direkt förfrågan om att besvara de frågor som finns inom undersökningen. Detta gör det lättare att lägga ut förfrågan om undersökningen på olika forum och hemsidor, istället för att fråga om personers e-post adresser och sedan maila ut en undersökning. Svarsfrekvensen påverkas, precis som i vanliga undersökningar i brev, av hur undersökningen och hur frågorna i sig ser ut. Svarsfrekvensen har även visat sig öka om man ger en planerad uppföljning på svaren av undersökningen. En god nyhet är att undersökningar via internet inte tycks förvränga svaren på något sätt. Det finns dock inte mycket forskning om ämnet, men enligt den forskning som Denscombe har gjort genom en jämförelse mellan de båda arbetsätten pappersformulär eller frågeformulär, så visar den att det ej finns någon större skillnad i arbetets sätt och de svar som producerades.⁵⁴ Något som kan ge problem enligt Denscombe är urvalsramen inom en internetundersökning. e-post och hemsidor kan göra det svårt att styra vilka respondenter som ska få ta del av undersökningen. Han menar att detta är speciellt viktigt att tänka på vid en undersökning via internet som utförs via en hemsida och ett formulär. En annan nackdel är att det kan vara svårt att få människor att besöka hemsidan där undersökningen finns. Denscombe ger som förslag att e-post listor kan användas inom undersökningen.⁵⁵ Svarsfre-

---

⁵² Denscombe (1998) s.207

⁵³ Denscombe (1998) s.28

⁵⁴ Denscombe (1998) s.28

⁵⁵ Denscombe (1998) s.215

kvensen är ofta lägre inom internetbaserade frågeformulär, men man kan nå en större publik. Det är viktigt att tänka på formulärets utformning och presentation när den distribueras över internet, rekommendationen är att hålla den så kort som möjligt. Detta var något som jag tänkte på när jag utformade frågeformuläret.⁵⁶

Frågeformuläret formas och distribueras med hjälp av Google Docs⁵⁷ som ger en enkel mall att följa för ett formulär, genom att skapa ett nytt formulär i applikationen. Frågor och svarsalternativ kan specificeras, från olika alternativ till ett större kommentatorsfält där respondenter själva skriver ett större svar. Båda dessa alternativ har använts, där svarsalternativ har använts för enklare kön eller ja/nej frågor och kommentatorsfält för mer komplicerade frågor. När formuläret är utformat så finns en länk där det färdiga formuläret finns. Denna länk kan användaren sedan sprida vidare på olika sätt, genom e-post eller inlägg i forum. Jag har distribuerat länken genom ett inlägg på en hemsida, Reddit.⁵⁸⁵⁹ Inlägget låg ute ungefär en vecka, men alla 46st svar kom in under 24 timmar då inlägget sågs av mer personer direkt när inlägget lades ut. Svaren samlas sedan in av Google Docs i ett Excel liknande ark, där dessa kan ses. Jag undviker här problemet med datahantering, hade jag haft e-post enkäter hade jag fått ett svar per brev, och sedan kodat in dessa manuellt. Men programmet sköter detta automatiskt.

Fördelar med att använda frågeformulär som metod är att de är en ekonomisk metod som är tillgänglig för många, de är förhållandevis lätta att arrangera om man har kunskapen inom tekniken, och det ger standardiserade svar. Ytterligare en fördel som förs fram är att när formuläret använder internet så blir data mer exakt eftersom den eliminerar den mänskliga faktorn när forskaren ska läsa formulären och mata in data. Nackdelar med formulär är att respondenten inte svarar tex på grund av frågornas utformning. Formuläret formar också tankarna hos respondenten och om det finns ledande frågor finns risk för att respondenten ändrar sina svar. Ytterligare en nackdel är att forskaren inte kan kontrollera om sanningen har rapporterats i frågeformuläret. Det finns inga ledtrådar, som i en intervju, om respondenten talar sanning eller ej.⁶⁰ Frågeformulär som skickas ut över internet brukar ha mycket låga svarsfrekvenser, då det är lätt att inte svara på en enkät på internet. En annan negativ aspekt är att få ut sin undersökning, om forskaren förmedlar den för ofta inom diskussionsgrupper kan den komma att klassas som ”spam”, och detta ses som ett allvarligt etikettsbrott.⁶¹

---

⁵⁶ Trost, Jan, (2012) Enkätboken. Lund, Studentlitteratur AB s.142

⁵⁷ <https://docs.google.com>

⁵⁸

http://www.reddit.com/r/SOPA/comments/t4vii/doing_my_thesis_on_sopa_resistance_i_want_you_to/

⁵⁹

<https://docs.google.com/spreadsheets/viewform?formkey=dHZtMDU0akl0eG16a0d6OVJxbW1nOXc6MQ>

⁶⁰ Denscombe (1998) s.226

⁶¹ Svenningsson (2003) s. 81

Textanalys via internet

Surveystrategin kan också användas på skriftliga källor och dokument som är så breda och omfattande att de passar in inom surveymetoden. Denscombe menar att alla sorters dokument kan användas, som tidningar eller rapporter.⁶² Jag kommer att använda hemsidor och communitys för att samla materiel, främst inlägg i forum som NeoGAF, Reddit, och det svenska forumet Flashback.org. Det finns även enskilda hemsidor där motståndet koncentrerades som Electronic Frontier Foundation och americancensorship.org samt sopastrike.org som har sammanställt statistik om motståndet. Författarna menar att forskaren måste förstå hela kontexten som samtalet förs i, även när detta händer via internet. Därför är det viktigt med analysmetoder som är anpassade för chatt och foruminlägg, eftersom det är inom dessa arenor som motståndet är identifierat.⁶³

En textanalys på internet kan göras på olika dokument eller foruminlägg. Inom dokumentanalys så används en insamlad text och denna analyseras sedan utifrån en viss teori, i mitt fall Rheingold och Castells teorier. Där emot kan en analys göras på de inläggs som jag observerar på forum. Författarna menar att internet ger oss en ny förståelse om oss själva och detta kan speglas i texter. Författarna har även analyserat texter från forum som diskuterar religion. Den diskursen som pågår är mycket varierande. Att gå tillbaka i tid för att se tidigare inlägg på forum och analysera dessa texter ses som en relevant metod för internetundersökningar. Internet gör att diskussionerna ofta blir ganska koncentrerade då olika ”trådar” är direkt kopplade till ämnet, och ofta får endast ett ämne diskuteras.⁶⁴

Observation

Jag kommer även att genomföra en slags observation på ovan nämnda sidor. Vad sägs om ämnet idag, vad kommenteras, vad förs fram och hur? En forskare observerar en miljö under en viss tid för att få fram information, man får ett inifrån perspektiv på det som observeras. Detta för att få en komplett och djupgående förståelse för forskningsobjektet. Forskaren ska utsätta sig för situationer som de personer som forskaren observerar också gör. Samtidigt ska anteckningar föras på vad som sägs och görs. Observation är en etnografisk metod som är sökande i sitt forskningssätt. Det som observeras är ofta en kultur, som inte är något statiskt, utan flytande. Detta gör att forskaren måste vara uppmärksam på om något förändras inom observationsområdet för att få fram forskningsområdets karaktär.⁶⁵ Hur länge en forskare ska observera råder delade meningar om. Vissa menar att man ska observera i minst ett år, annars kan det inte kallas för etnografi, medan andra menar att bara uppsökandet av platsen gör det till en valid observation.⁶⁶ Kommunikation på internet sker på ett nytt sätt, men fortfarande mellan människor. Därför gäller samma grundprinciper för observation, men Svenningsson menar att det behövs ett nytt förhållningssätt. Det gäller att förstå

---

⁶² Denscombe (1998) s.31

⁶³ Svenningsson (2003) s. 124

⁶⁴ Svenningsson (2003) s. 148

⁶⁵ Svenningsson (2003) s. 102

⁶⁶ Svenningsson (2003) s. 104

vad man deltar i för att kunna förstå vad man observerar.⁶⁷ Hemsidor analyseras på ett visst sätt. Hemsidor består av olika beståndsdelar som delas in i olika sektioner. Forskaren tittar här på hemsidans syfte, hur texten ser ut och även helheten med både bilder, text och video. Även vilka andra sidor hemsidan i sig länkar till är också viktigt inom analysen.⁶⁸

Fördelen med observation är att forskaren som person har en central roll, dennes tidigare erfarenheter kan vara till hjälp i forskningsarbetet. Det bibehåller den naturliga miljön och kan ge stor insikt i de sociala processer som pågår inom observationsområdet. Nackdelen är att man behöver ofta tillträde till olika arenor för att kunna observera, det kan vara krävande för forskaren att genomföra en observation. Tillförlitligheten kan bli lidande, på grund av att forskarens tidigare erfarenheter spelar en roll inom observationerna. Eftersom forskaren använder sig själv som grund så blir det svårt att upprepa och säkra tillförlitligheten. Det är också svårt att generalisera utifrån vad forskaren kommer fram till genom en observation. Forskaren har en central roll och påverkar resultatet så att det är svårt att generalisera. Denscombe menar att man inte kan använda kriterier för tillförlitlighet och generaliserbarhet när denna metod används.⁶⁹

Urval

Hemsidor som frågeformuläret kommer att distribueras till är: reddit.com, neogaf.com/forum och flashback.org. Jag kommer även att observera dessa sidor för att få en bild av motståndet. Urval sker genom att jag styr distributionen av formuläret till dessa hemsidor och observationen sker inom samma hemsidor. Detta klassas som ett slumpmässigt urval, jag lade upp frågeformuläret på hemsidan för att sedan se vilka som svarade. Urvalet kan även klassas som en totalundersökning, då samtliga som besökte hemsidan, under den ringa tid på formuläret låg uppe, kunde svara på formuläret.⁷⁰ Tyvärr uppstod problem inom distributionen, formuläret blev endast distribuerat till Reddit. Inom forumet NeoGAF fick jag endast ett svar och på det svenska forumet Flashback sågs mitt inlägg som reklam, och togs därför bort. Frågeformuläret var ute på Reddit under en vecka, men de 46 svaren kom in under 24 timmar. Jag måste räkna med visst bortfall eftersom alla förmodligen inte kan svara på formuläret av olika skäl.⁷¹ Formuläret distribueras också på forum där motståndet som SOPA är förhållandevis stort och detta påverkar såklart svaren. Urvalet bygger också på en självselektion, jag kan inte tvinga någon att svara. Därmed kanske de som svarar är intresserade av ämnet i sig, och detta påverkar såklart svaren. En positiv sak är dock att folk känner sig mindre pressade att svara när en undersökning genomförs på nätet, och man kan ta den tid man behöver.⁷² Inom observationen så har jag gjort urval baserat på var SOPA motståndet fanns och på de sidor, där jag själv märkte att det manifesterades snabbt.

---

⁶⁷ Svenningsson (2003) s. 108

⁶⁸ Svenningsson (2003) s. 155

⁶⁹ Denscombe (1998) s.292

⁷⁰ Trost, Jan, (2012) Enkätboken. Lund, Studentlitteratur AB s.38

⁷¹ Svenningsson (2003) s. 75

⁷² Svenningsson (2003) s. 80

Etik

När det gäller frågeformuläret så kommer detta att vara anonymt, jag ser ingen anledning till att det inte skulle vara det. Undersökningen kommer inte att tjäna på om jag vet respondenternas namn eller användarnamn. Observationen är svårare då det blir omöjligt att kontakta varje författare till varje foruminlägg eller artikel som jag observerar. Om jag citerar direkt så kommer jag att kontakta författaren om det går. Eftersom internet är ett nytt forskningsfält finns det ingen riktig konsensus hur etiken ska behandlas än.⁷³ Men det går att använda de riktlinjer som Vetenskapsrådet fastställde år 1999 nya riktlinjer för forskning inom humaniora och samhällsvetenskap. Dessa är:

- Informationskravet, som går ut på att forskaren ska informera de berörda om att forskning pågår och om forskningsuppdragets syfte.
- Samtyckeskravet, som går ut på att uppgiftslämnare och undersökningsdeltagare ska ha rätt att själva avgöra om, hur länge och på vilka villkor de ska delta i studien.
- Konfidentialitetskravet, som går ut på att deltagarna ska ges högsta möjliga konfidentialitet, och att personlig information ska lagras på ett sätt så att obehöriga personer inte ska kunna ta del av den. All information ska också registreras, lagras och rapporteras på ett sätt så att enskilda personer inte ska kunna identifieras.
- Nyttjandekravet, som går ut på att de insamlade uppgifterna bara får användas till forskningsändamål.⁷⁴

Dessa punkter ska ses som rekommendationer. Ibland får även individkravet ge vika för forskningskravet. Kraven väger också mindre när individer inte enskilt kan identifieras, som ofta är fallet inom internetforskning genom forum och chatterum där riktiga namn används sällan.

När det gäller internetforskning genom observation och informationskravet är det svårt, om inte omöjligt att kontakta de man observerar på nätet. Fördelen är att man blir en "lurker", en fluga på väggen som observerar. Ett alternativ är att be en moderator eller webbmaster att informera om att forskning pågår på hemsidan.⁷⁵ Konfidentialitetskravet kan också vara svårt att nå upp till på grund av internet. Även om inte riktiga namn används så kan personer ändå identifieras av användarnamn inom chatterum eller foruminlägg. Det är då praxis att ta bort dessa. Många resonerar olika, vissa forskare informerar alla om att de kommer att observeras, medan vissa observerat och samlat material utan att skaffa samtycke.⁷⁶

Validitet & Reliabilitet

Validitet och trovärdighet är avgörande för all forskning. Forskaren måste visa att resultaten och metoderna är trovärdiga. Inom validiteten är frågan "Är data av rätt typ för att undersöka ämnet och har data uppmätts på ett

---

⁷³ Svenningsson (2003) s. 175

⁷⁴ Svenningsson (2003) s. 177

⁷⁵ Svenningsson (2003) s. 178

⁷⁶ Svenningsson (2003) s. 184

riktigt sätt?”⁷⁷ Den data som samlas in måste vara relevant för att kunna svara på syftet och frågeställningen. En öppnare, och mindre formell forskningsmetod ger större validitet. Ett frågeformulär är en strikt forskningsmetod, men eftersom jag har med kommentatorsfält där respondenter kan svara mer utförligt så ökar validiteten. Genom observationsmetoden så ökar också validiteten genom den öppnare metoden.⁷⁸ För att säkra reliabiliteten har jag använt två olika metoder, observation och ett frågeformulär. Reliabilitet anger hur stor tillförlitlighet och säkerhet som finns i svaren på undersökningen. Genom att använda ett strukturerat forskningssätt så ökar reliabiliteten. Frågeformuläret är standardiserat, alla respondenter länkades till ett identiskt frågeformulär. Reliabiliteten kan öka om observationerna är längre och mer frågor finns i frågeformuläret, men en punkt nås då det inte längre lönar sig att samla in mer data. På grund av frågeformulärets distribution så hade jag inte fler frågor i formuläret. Jag lade merfokus på att formuläret skulle vara kort, än reliabiliteten. Men de strikta frågorna som finns gör att formuläret kan användas igen.⁷⁹ Detta ökar även tillförlitligheten, då en annan forskare skulle kunna använda samma formulär för att få fram liknande data. Inom observation så står forskaren nära området och dennes ”jag” är ofta knutet till området som forskningen berör. Därför kan det vara svårt att få samma resultat om undersökningen utförs igen. Jag anser att eftersom frågeformulär finns som ytterligare metod inom undersökningen så stärker detta reliabiliteten, eftersom samma formulär kan senare distribueras av en annan forskare och genomföra undersökningen igen.⁸⁰ Foruminläggen och hemsidorna som jag har observerat finns även kvar inom en överskådlig framtid. Det behövs heller inga konton eller liknande för att se inlägg, dessa är publika och kan ses av alla så länge den exakta länken till innehållet finns. Dessa länkar har jag redovisat i observationsavsnittet och källförteckningen.

Metoddiskussion

Metoderna som jag valt, frågeformulär och observation, kompletterar varandra. Det är både en kvalitativ och en kvantitativ metod i undersökningen som stärker validiteten. Observationen gör att studien får en kvalitativ prägel där jag kan gå in i detalj och se vad personer skriver om ämnet, och hur hemsidor inom motståndsrörelsen är uppbyggd. Genom frågeformulär fås en kontext och även en ökad förståelse för vad enskilda personer tycker i frågan och varför de visar motstånd.

---

⁷⁷ Denscombe (1998) s.378

⁷⁸ Kylén, Jan-Axel. (2004) Att få svar – intervju, enkät, observation. Bonnier Utbildning AB. Stockholm. S.140

⁷⁹ Kylén (2004) s.144

⁸⁰ Denscombe (1998) s.381

Resultat

Internetobservationer – där motståndet formas

Neogaf

NeoGAF är ett internetforum med ca 77,000 medlemmar. Det är ganska unikt i att det finns en tidsperiod innan ett konto blir verifierat och avstängningar är ganska vanliga mot konton som inte följer reglerna. Precis som de flesta forum på internet så diskuterades SOPA här. Ett antal forumtrådar har jag identifierat diskussioner som behandlar SOPA. Då trådarna inte är aktiva är det olämpligt att jag själv gör inlägg i dem eftersom de då kommer att synas tydligare för andra. En viss etikett inom diskussionsforum är att inte fortsätta göra inlägg i trådar som inte är aktiva, om ingen viktig ny information finns. Därför har jag bara observerat i trådarna. Diskussionstrådarna som tar upp SOPA skiljer sig lite.

En med namnet ” *Protect IP Act (PIPA) & Stop Online Piracy Act (SOPA) - AKA End of the Internet* ”⁸¹ mycket komplett där första inlägget redovisar en kort sammanfattning av lagen och tar upp negativa aspekter som finns, däribland risken för olika säkerhetsbrister och risken att sidor som inte delar upphovsrättsskyddat materiel censureras. Länkar till artiklar läggs upp om ämnet och en bild på specifika senatorer i kongressen som stödjer eller inte stödjer förslaget. Även citat från olika artiklar finns i tråden som:

/The DNS and security aspects were completely brushed aside. As Rep. Jason Chaffetz (who is fighting the good fight against this) pointed out repeatedly, there's simply no reason to rush this bill when there are such widespread concerns about it and no one has taken the time to get the answers to key questions.\⁸²

Argument mot förslaget läggs fram redan i öppningsinlägget. Kommentarer till inlägget är nästan bara negativa. Huvudinlägget skrevs i en period då SOPA, och även motståndet bakom, varit aktuellt i diskursen ett tag. Jag får därför intrycket av att många har en förståelse om vad förslaget innebär. Vissa kommentarer som ”it was nice knowing you guys” och ”so are we fucked?”, speglar en oro om vad förslaget kan göra med en hemsida som många besöker regelbundet. Det spekuleras om förslaget ens kommer att gå igenom eller ej, många menar att förslaget inte alls kommer att gå igenom på grund av absurditeten och svårigheten i att implementera. Andra kommentarer att politiker är ”köpta av mediebolag”, som ses som en bidragande faktor till att förslaget blivit verklighet av ett antal personer. Dessa menar att politiker förde fram SOPA på grund av påtryckningar från olika mediebolag, som inte kan anpassa sig till den nya internetkulturen. En person vid namn Lamar Smith, personen ”bakom” SOPA, ses som köpt av mediabolagen. En användare lade upp upphovsrättsskyddat materiel via en länk, och fick svaret att ”you just doomed us all”. Detta eftersom förslaget skulle göra det möjligt att då stänga ned hela hemsidan eftersom upphovsrättsskyddat materiel finns där.

---

⁸¹ <http://www.neogaf.com/forum/showthread.php?t=455818> Hämtat den 8 Maj

⁸² <http://www.techdirt.com/articles/20111216/02382617103/sopa-markup-day-1-we-dont-understand-this-bill-it-might-do-terrible-things-dammit-were-passing-it-now.shtml>

Något som tas upp i en annan tråd är den webhost⁸³ som hemsidan använder. Diskussionstråden har namnet: ”NeoGAF, SOPA and Godaddy.”⁸⁴ Denna webhost uttalade sig positivt om SOPA och detta ses som något negativt. Men i tråden förklaras SOPA igen, och americancensorship.org länkas som en informationskälla. Webhosten tog senare tillbaka sitt godkännande, och många menade att det skulle bli svårt för hemsidan att byta sin webhost som en protest. En användare skrev att han skulle sluta besöka sidan om NeoGAF inte bytte sin webhost, en åtgärd som ingen annan användare deltog i. I samma tråd finns mer diskussioner om SOPA, där några ifrågasätter om de verkligen är så illa som beskrivs. Några skriver att det inte skulle vara någon fara om man aktivt inte laddade hem upphovsrättskyddat materiel och hänvisar till sin egen användning av internet. De själva har inget att dölja.

Diskussionstråden ” *Protest SOPA and Protect-IP. Blackout your avatar on the 18th.* ”⁸⁵ tar upp den protest som var planerad till den 18 januari. Forumet organiserar då en egen, mindre protest där de gör sin avatar bild helt svart. Denna bild visas i inlägg som personen gör, under användarnamnet. I samma inläggs finns även mycket allmän information om förslaget som menar att SOPA är något som helt klart borde stoppas. En video som americancensorship.org gjort och den generella NoeGAF tråden länkas. Även sopaopera.org anges för att ge mer information, ännu en informationssida. Kongressen i USA planerade en genomgång av SOPA den 24 januari. Därför organiserades en blackout den 18 januari. De hemsidor som är planerade att delta listas och även sidor som kommer ha någon information om SOPA. Sedan presenteras vad syftet med tråden är, att få användare att byta ut sin nuvarande bild mot en helsvart ruta. Detta genomfördes under samma datum som andra hemsidor har sin blockad på, den 18 januari. Forumet hade även ett annat pågående event, där användare lägger upp en bild på sig själva under namnet. Denna ”blackout” skulle genomföras under samma tid, något som trådstartaren är medveten om. Förslaget möttes med både positiva och negativa inlägg. Många menar att det inte kommer göra någon skillnad, eftersom de flesta medlemmar redan vet om protesterna mot lagförslaget. En går så långt och menar att man bara kommer att se ut som en idiot under 24 timmar med en svart ruta. Andra menar att det ger mer uppmärksamhet åt förslaget, vilket ses som bra. Andra skriver att det kommer vara helt verkningslöst. Ett konsensus är svårt att få, väldigt många tvivlar på om detta skulle få någon effekt och hänvisar till att många sidor kommer att släcka ned sig helt under samma period och att detta kommer ge mer uppmärksamhet. Andra är mer positiva till att genomföra auktionen. Det finns även ett antal trådar som tar upp att Wikipedia och Google visar sitt stöd för rörelsen.

Reddit

Reddit är en social bokmärkssida där användare lägger upp länkar till artiklar, bilder, video, vad som helt som de tycker är värt att läsa eller få infor-

---

⁸³ Webhost är ett företag som har hemsidan på sina servrar mot en avgift

⁸⁴ <http://www.neogaf.com/forum/showthread.php?t=456734> Hämtat 10 Maj

⁸⁵ <http://www.neogaf.com/forum/showthread.php?t=458987> Hämtat 10 Maj

mation om. Andra användare kan då rösta på inlägget, och om inlägget får många positiva röster hamnar inlägget på framsidan. För inlägget negativa röster så hamnar det längre ned. Det är en slags självreglering av vad sidan ska visa, där användare bestämmer vad som är viktigt eller roligt nog att belysas. Det liknar det system som Slashdot använder som Rheingold presenterar. Reddit har även olika sektioner där endast specifika ämnen läggs upp och diskuteras, så kallade subreddit. Det finns en speciell sådan för SOPA relaterade diskussioner. Det är denna ”subreddit” som jag har observerat.⁸⁶

Men även själva framsidan säger något. Där finns många länkar till vidare läsning om SOPA. De har en egen FAQ⁸⁷ där mängder av information finns. Först generellt om SOPA, att företag får rätt att söka domstolsbeslut mot enskilda hemsidor som helt eller delvis används för upphovsrättsskyddat materiel. Redan här ser man tydligt hur negativt detta förslag ses av användare där SOPA får smeknamnet ”The great firewall of the America”. Material länkas från americancensorship.org, deras video och material länkas ofta när någon person ber om mer information, och samma material är ofta med i den generella grundläggande informationen. Flera sidor refereras, som fightforthefuture, en organisation mot censurering, affärssidor med info om SOPA som businessinsurance⁸⁸ med en informativ bild om påverkan mot affärsvärlden. En hel kollektion med material som kan användas för att sprida information om SOPA länkas, bland annat en stor lista med video från enkla genomgångar till mer analyserande material.⁸⁹ Länkar från FAQ går även ut till de livesändningar av representanthuset i USA där förslaget diskuterades. Även generella argument läggs fram mot SOPA, med länkar till olika artiklar, bland annat hur SOPA skulle påverka själva säkerheten på internet. En lista på företag som är motståndare finns, med bland annat namn som Google, Facebook, eBay och Wikimedia foundation. Men även argument för SOPA listas, som att jobb inom underhållningsindustrin skyddas. Dessa argument tar dock inte upp lika stor plats som motargumenten. Sedan följer en lista på företag och namn som stödjer SOPA, däribland MPAA.⁹⁰ Föreningar som stödjer SOPA har även en egen samlingshemsida, Fight Online Theft.⁹¹ Sedan följer information om hur en kontakt med myndigheter sker för att kunna påverka förslaget. Det rekommenderas att personer ringer sin lokala kongressman, och en guide med tips på vilka argument som kan användas, att den kommer sänka säkerheten på internet, möjliggöra blockering av hemsidor baserade i USA. Tekniken bakom blockeringen skulle vara samma som används inom Kina. Ett annat argument är att legitima anonymiseringstjänster på internet som möjliggör en anonym uppkopp-

---

⁸⁶ <http://www.reddit.com/r/SOPA/>

⁸⁷ FAQ – Frequently Asked Questions <http://www.reddit.com/help/faqs/sopa>

⁸⁸ <http://www.businessinsurance.org/behind-sopa-what-it-means-for-business-and-innovation/>

⁸⁹

http://www.reddit.com/r/SOPA/comments/ntnuc/anti_sopa_knowledge_bank_collection_of_anti_sopa/

⁹⁰ Motion Picture Association of America – en organisation som reglerar filmåldersgränser i USA

⁹¹ <http://fightonlinetheft.com/>

ling skulle komma att stängas ned. Även en användare som jobbar inom media ger tips på vad som kan göras och americancensorship.org länkas igen, då de har en enkel guide för att kunna påverka på bästa sätt. Denna specifika hemsida detaljeras nedan. Vad som är bra här är att det finns olika verkningsgrader av involvering. Det rekommenderas att ringa, men bara att sprida information och länka eller att signera en namninsamling online ges som alternativ. Detta gör det förhållandevis lätt för många att på ett eller annat sätt delta. Ett avsnitt finns om hur förslaget påverkar de som inte bor i USA. De argument som tas upp är att internet är ett globalt nätverk, och sidor vars servrar finns i USA riskerar att stängas ned vilket påverkar alla besökare. Få aktiva diskussioner om SOPA försiggår nu, och det är svårt att gå tillbaka och se tidigare inlägg som inte är aktiva. Men deras FAQ innehåller mängder med information och speglar den uppfattning som sidan har av ämnet.

Flashback

Flashback är ett av de största forumen i Sverige med ca en halv miljon medlemmar. Jag har valt att även observera diskussionen om SOPA här, då det är intressant att se diskursen på en svensk sida. Detta eftersom lagförslaget var begränsat inom USAs gränser men skulle kunna påverka hela internet. Jag har identifierat en huvudtråd på forumet kallad ”Ny lag på gång i USA – SOPA, vad tror ni om detta?”⁹² Denna tråd ligger inom fildelningssektionen på forumet och består av flera trådar som senare blivit sammanfogade till en stor. Det finns ett antal andra trådar om ämnet, men de som gör inlägg i dessa blir snabbt hänvisade till huvudtråden. Därför har jag endast observerat denna. Tråden har ett stort antal sidor, 73 stycken⁹³ och det senaste inlägget är från April 2012, men en länk om hur SOPA är ”död”. I första inlägget finns citat från en artikel som förklarar SOPA, att USA och företag får mer verktyg i kampen mot piratkopiering, med risk för att lagliga hemsidor censureras. Redan i andra inlägget länkas americancensorship.org för mer information. Reaktionerna mot förslaget är negativa och argument om frihet och yttrandefrihet förs fram som faktorer som kommer att bli begränsade. Företag som stödjer lagen listas och bojkott av dessa uppmanas. En diskussion uppstår i början av tråden om detta kommer påverka hemsidor utanför USA, eller om förslaget ens kommer att gå igenom. Andra lägger upp långa inlägg, som förutspår att internetföretag kommer att gå starkt mot förslaget eller flytta sin verksamhet från USA. Information länkas från externa sidor. En länk till en sändning från förhandlingarna om förslaget i den amerikanska kongressen läggs upp för att se live. Åsikter går isär när jag läser sidorna i tråden, om lagen kommer att gå igenom, hur effektiv den är och liknande. Men när mer inlägg skrivs, och mer information länkas från externa hemsidor så blir uppfattningen om förslaget mer och mer negativt. Informationen som finns inom de externa sidorna målar upp en bild av ett mycket begränsat internet, något som nästan alla är negativa till. Vissa sidor återkommer ständigt, bland annat ett videoklipp som ger argument mot SOPA. Diskussionen är inte helt ensidig. Många är för SOPA, i den mån att förslaget skul-

---

⁹² <https://www.flashback.org/t1717181> Hämtat den 19 Maj 2012 Skapad 2011-11-17

⁹³ <https://www.flashback.org/t1717181p73> Hämtat den 19 Maj 2012

le minska på illegal fildelning och gör jämförelser med traditionella medier, genom att en tidning inte bara kan publicera vad som helst så borde en hemsida fungera på samma sätt.

Med hjälp av facebook så organiseras protester mot SOPA och liknande förslag på platser runt om i Sverige. Dessa länkas ofta i tråden för att få in medlemmar till evenemanget.

Informationshemsidor

Americancensorship.org & linkande sidor

americancensorship.org är en hemsida gjord genom ett samarbete mellan många olika organisationer exempelvis EFF (Electronic Frontier Foundation), Wikimedia Foundation (Stiftelsen bakom Wikipedia.) Den fungerar som en informations hemsida, med instruktioner om vad enskilda kan göra för att visa motstånd mot SOPA. Intrycket som jag får av hemsidan är att den är skapad som en centralsida för att få ut information mot SOPA. Skriftelement kombinerat med visualiseringar, som bilder eller video. Dessa tekniker används för att få ut information om deras sak. Instruktioner för kontakt med en lokalpolitiker finns, men instruktioner för att kunna påverka finns även för personer utanför USA. Överst på hemsidan så finns en stor iögonfallande text om onlineprotesterna den 18 januari, och en argumentation för hur SOPA skulle vara ett hot mot internet och hur lagförslaget bryter mot "basala amerikanska värderingar." De stärker sina argument genom en video⁹⁴ där ytterligare argument mot SOPA förs fram, att den skulle förändra hur internet fungerar i grunden. En informationsposter⁹⁵ finns som ger liknande argument, legitima sidor skulle lätt kunna stängas av på grund av vad enskilda användare lägger upp. Länkar till upphovsrättsskyddad materiel skulle räcka för att stänga ned sidan inom USA. Därmed förlorar hemsidan en stor del av användarbasen, och sociala nätverk är också i riskzonen för att stängas ned. Vidare listas hur stor risken är att SOPA blir en fullständig lag. Tydliga länkar ges till en artikel⁹⁶ som ger stöd för deras sak, att SOPA inte ska röstas igenom i den amerikanska kongressen. Sidan är designad som en stor poster, och längst ned finns citat som stödjer deras sak från professorer och journalister.⁹⁷ Ett exempel:

"It contains provisions that will chill innovation. It contains provisions that will tinker with the fundamental fabric of the internet. It gives private corporations the power to censor. And best of all, it bypasses due legal process to do much of it."⁹⁸

Kontaktinformation och länkar finns till de organisationer som samarbetat för att göra hemsidan. Denna sida har länkats mycket under mina observationer inom olika diskussionsforum och informationen som presenteras är enkla metoder för att genomföra ett motstånd. Statistik från onlinedemonstrationen den 18 januari, när flera hemsidor och användare samtidigt visade

⁹⁴ <http://fightforthefuture.org/pipa/>

⁹⁵ <http://americancensorship.org/infographic.html>

⁹⁶ <http://arstechnica.com/tech-policy/2011/10/house-takes-senates-bad-internet-censorship-bill-makes-it-worse/>

⁹⁷ <http://americancensorship.org/#quotes>

⁹⁸ http://blogs.hbr.org/cs/2011/10/e-parasite_threatens_internet.html Hämtat den 19 Maj

sitt missnöje mot SOPA, finns här.⁹⁹ Statistik som visas är att över 6000 hemsidor anmälde sig till blockaden, att antingen blockera hemsidan under 12 timmar eller censurera sin logga för att visa motstånd. Över 1 miljon skickade e-mail till amerikanska kongressen och över 3000 skickade brev. För att visa ytterligare exempel så har företaget Google en hemsida med information, bilder, och video som liknar Americancensorship. Där finns information om internets födelse och framgång¹⁰⁰, argument för att SOPA ska stoppas. En tidslinje visas där olika händelser exemplifieras, som black-outen den 18 januari, fram till att SOPA lades ned den 24 januari. Där tidslinjen slutar.¹⁰¹ Där finns även en sida som uppmuntrar individer att sprida information via sociala nätverk, med länkar till Google+, Facebook och Twitter. Personer engageras här genom att bidra med sin historia.¹⁰²

Sopastrike

Hemsidan sopastrike.com är fokuserad på att ge information om SOPA protesten den 18 januari. Här finns instruktioner för hur hemsidor kan visa sitt missnöje genom att visa en svart ruta med information om motståndet mot SOPA, med argument som att förslaget skulle förhindra fri kommunikation och begränsa innovationen.¹⁰³ Hemsidan länkar även till twitter och Facebook som ett sätt för enskilda individer att visa motstånd, utöver att ringa en politiker. Under den 18 januari så är instruktionerna att använda twitter med #SOPASTRIKE för sprida information till vänner. Genom samma kanaler så sprids informationer utanför individens sociala nätverk, ut till internet som nätverk. Under 18 januari genomfördes protester mot SOPA. 10 miljoner signaturer samlades in via internet, över 8 miljoner personer försökte ringa till politiker, 115,000 hemsidor deltog i protesterna, däribland flera kända som Wikipedia, Reddit, Google och Wordpress bloggar. Detta medförde att nästan 1 miljard personer blev blockerade från hemsidor. Detta var menat som en försmak på vad motståndarna menar kommer att hända om lagen träder i kraft. Över 2 miljoner visade stöd för motståndet genom att lägga till #sopa i sina twitter meddelanden.¹⁰⁴

Enkätresultat

Motståndets kontext

Frågeformuläret (Bilaga 1) lades ut på <http://www.reddit.com/r/SOPA> den 4 Maj. På denna sida fick jag in 46 svar under en 24 timmars period. Jag lade även ut samma enkät på forumet NeoGAF men fick där bara ett svar. Jag publicerade även ut formuläret på det svenska forumet Flashback.org, men på grund av att det låg i fel sektion så togs inlägget bort. Efter att jag inte fått kontakt med moderatörer så har jag ej lagt ut den där igen. Svaren som redovisas här kommer alltså primärt från <http://www.reddit.com/r/SOPA> där

---

⁹⁹ <http://americancensorship.org/supporters.html>

¹⁰⁰ <https://www.google.com/takeaction/you-are-the-web/> Hämtat den 20 Maj 2012

¹⁰¹ <https://www.google.com/takeaction/> Hämtat den 20 Maj 2012

¹⁰² <https://www.google.com/takeaction/start-something/> Hämtat den 20 Maj 2012

¹⁰³ <http://sopastrike.com/strike/>

¹⁰⁴ <http://sopastrike.com/numbers/>

jag fick mest svar från. Sidan är gjord för att lägga upp innehåll om SOPA, därför tror jag att svaren ger en inblick i hur motståndet fungerar. Här redovisas svaren från <http://www.reddit.com/r/SOPA>. Sidan har 14,611 prenumeranter (20 maj 2012) och användare ser då innehåll från sidan på huvudsidan, reddit.com. Resultatet av enkäten är 46 svar, alla inkomna den 3 Maj 2012. Sedan försvann inlägget från framsidan eftersom det inte längre var aktivt. Frågorna lades ut på engelska, men här använder jag de svenska frågorna. Kommentarer från personer är översatta från engelska till svenska. Första frågan är helt enkelt vilket kön som respondenten har. 40st var män och 6st var kvinnor, 87% respektive 13%. Det fanns en större variation i ålder, varierande från 14-45 år. Dessa två frågor ger en intressant kontext. Den visar att män dominerar i diskursen, även om antalet respondenter är lågt så kan det ge en fingervisning. Samtliga respondenter hade hört talas om motståndet mot SOPA och 93% var aktiva inom motståndsrörelsen. Bara 4st var inte aktiva och skäl som gavs var antingen ålder, att personen var för ung, bodde i ett annat land än USA. När det gäller metoden för att visa motstånd så använde 86% olika sociala medier, som Facebook, Twitter och Bloggar inom informations spridningen. Även om svarsfrekvensen är låg, så visar svaren att det är en majoritet av unga män som är aktiva på hemsidan, och då i förlängning aktiv inom motståndet. Bara ett fåtal kvinnor svarade på enkäten. Samtliga respondenter hade hört talas om motståndsrörelsen och en mycket stor andel var också aktiva inom motståndet mot SOPA. De få som inte var aktiva gav olika svar, en som inte kände att det var lönt att försöka påverka ett amerikanskt lagförslag från ett annat land. En stor andel svarade även ja på frågan om sociala medier användes inom rörelsen. Hemsidor som Facebook och Twitter eller Bloggar har använts för att uppmana sina närmaste vänner att gå med, eller för att sprida information. Enkäten visar att en ny rörelse som försöker åstadkomma en social förändring använder sociala medier för att sprida information. I nästa avsnitt av enkäten så fanns utrymme för respondenter att beskriva hur, och varför de uttryckte motstånd.

Hur motståndet uttrycks

Här gav jag utrymme att skriva mer text i ett kommentarsfält och många svar har kommit in. Enskilda använder ofta sociala nätverk och forum för att sprida information till sina vänner eller okända. På frågan om hur motståndet uttrycktes så fick jag olika svar, sociala nätverk användes mycket för att sprida information. Några exempel på svar:

- Mest genom att lägga upp länkar på Facebook
- Twitter, Facebook, Google+ Jag driver även en blogg på <http://tngg.co>. Jag skrev en stor story om SOPA och vi stängde även ned bloggen under en dag i protest
- Jag försökte få mina vänner att förstå vad det handlade om genom att dela de mest intressanta länkar som jag sett via Reddit, och dessutom sprida information i vardagen. Inget var riktigt effektivt innan black-outen (18 Januari)
- Jag ”twittrade” argt om det och lade upp länkar på Facebook

Många var även aktiva i motståndet utanför internet. 41% var aktiva i motståndsrörelsen utanför internet, 59% var bara aktiva i motståndsrörelsen inom internet. Detta visar att det finns en valfrihet i hur personer visar motstånd. Informationsspridning sker inom internet genom sociala nätverk, men även genom konversationer med vänner.

Jag undrade även varför personer var delaktiga inom motståndsrörelsen. Här lade jag ännu ett kommentatorsfält där mer utförliga svar kunde skrivas.

Några exempel på svar är:

- Skydda internet, innehåll ska kunna bli delat fritt utan rädsla för repressalier
- Det är viktigt att vi gör våra röster hörda när det finns ett lagförslag som vi inte är nöjda med. Regeringen har fått fria tyglar för länge
- Försöka att censurera internet i namn av att förhindra piratkopiering. Lagförslag som SOPA, ACTA, CISPA och liknande, som på ytan kan se oskyldiga ut för den enskilde individen, gömmer vaga beskrivningar som kan tolkas som en fara för den privata sfären. Jag ser dessa förslag som försök från olika företag att desperat hänge med i utvecklingen av en snabbväxande internetkultur.
- Jag skulle förmodligen förlora mitt jobb som webdesigner om lagen gick igenom. Mina klienter är beroende av ett fritt internet och de kan inte betala mig om det försvinner
- SOPA var ett perfekt exempel på hur företag kontrollerar den amerikanska kongressen, och att de stiftar lagar som de inte vet någonting om

Respondenterna beskriver hur de uttrycker motstånd, främst genom sociala nätverk som facebook och twitter. Dessa medier används främst för att få andra vänner att bli uppmärksammade om lagförslaget. Andra gör mer drastiska åtgärder, som att delta i blockaden genom att stänga ned sin hemsida. Några ringde även in till politiker eller använde twitter för att kontakta dessa. Många använde även Facebook och Twitter som informationskanal mer än en gång, många skriver att varje gång som de hittade en intressant artikel om ämnet, så delade de även med sig av denna via sociala medier. Varför människor engagerar sig inom motståndet mot SOPA skiljer sig lite. Men jag har observerat inom forum och inom enkätsvaren att det finns en förklaring som återkommer, argument om friheten på internet. Hela lagförslaget ses av motståndarna som ett försök att censurera internet och till en viss del, som ett bevis på att politiker är köpta av diverse mediabolag. Detta gör SOPA enligt motståndarna, ett illegitimt förslag. Andra argument, som säkerhetsfrågor finns även med, men dessa känns inte lika prevalenta inom mina observationer hos forum.

Enkäten ger en begränsad bild av motståndets kontext, på grund av den låga svarsfrekvensen men ger en bild av motståndsrörelsen.

Analys

Motståndet mot SOPA formas och uttrycks genom internet som primärt kommunikationsmedium. Kommunikation är makt, enligt Castells. Jag tror

att Castells beskrivning av uppkomsten av internet ger en förklaring till uppslutningen bakom motståndet mot SOPA. SOPA sågs av motståndet som en attack mot vissa grundvärderingar på internet, där Castells menar att öppenhet är en väsentlig del av kulturen. Enkätsvaren visar att många ser censur som något mycket negativt, och ansluter sig snabbt till de som motverkar censur. Lagförslaget SOPA sågs av motståndet som ett försök till censurering av internet. De drastiska metoder som företag visade, som när Wikipedia och andra hemsidor stängde ned sina engelska hemsidor under 12 timmar den 18 januari, till de stora antal personer som visade sitt missnöje med ett enkelt twittermeddelande. Företagen som stödde motståndet genom en blackout var ofta internetbaserade, eller så var hela deras verksamhet beroende av internet, som Google eller Wikipedia. Castells menar att de första användarna av internet även skapade internet. Deras mål var att konstruera ett fritt kommunikationsnätverk och konstruerade en internetkultur med betoning på öppenhet. Genom manifestationen mot SOPA, som motståndsrörelsen menar skulle begränsa friheten på internet, så känns hela rörelsen som en parallell till den forna internetkulturen. Det är ett exempel på hur internetkulturen som Castells beskriver inte godtar det som uppfattas som censur. Enligt mina observationer så ses SOPA som censur av internetkulturen, och mobiliseringen mot förslaget skedde därför mycket snabbt. Enkätsvaren visar också på ett starkt motstånd mot censur, där en ökad censur till följd av SOPA ges som ett huvudargument. Castells menar också att internet gett oss en ny företagsamhet. Informationshemsidor som jag observerat kan vara en skapelse av denna kultur, flera små organisationer samarbetade för att kunna bygga americancensorship.org. Denna användes som ett informationsblad, men information om hur hemsidor, organisationer och individer kunde visa motstånd. Även externa sidor som Reddit, hade sin egen informationsportal. Upplägget liknar det som beskrivs av både Castells och Rheingold under WTO protesterna, där en central informationskanal distribueras med instruktioner om hur motståndet kan visas. Dessa olika hemsidor med information ger också en annan liknelse till WTO protesterna. Medlemmar kan enkelt välja graden av involvering inom informationshemsidorna, då flera olika val presenteras, från informationsspridning till en aktion som att skriva på en protestlista eller ringa en politiker. Skillnaden är i hur informationen sprids, i detta fall sprids den med hjälp av sociala nätverk och internet istället för som i Rheingold fall i Filippinierna där SMS var den primära kommunikationen. Genom enkätsvaren och observationerna så framgår att sociala nätverk spelar en stor roll inom informationsspridningen. Dessa användes också för att visa motstånd, och instruktioner fanns hur personer skulle gå tillväga. Denna metod som rörelsen använde sig av gör det enkelt att visa motstånd eller sprida information. Rörelsen tog hjälp av nätverket internet, och formade sig själv som ett nätverk med informationskanaler som hemsidor, forum och sociala nätverk.

I förhållande till Castells och Rheingolds teorier så ser jag motståndsrörelsen mot SOPA som en evolution av deras exempel på motstånd. SOPA rörelsen använder samma tekniker som Rheingold beskriver i sin redogörelse om Smart Mobs, men nästan helt internetbaserat även om protester på platser förekom. I Rheingolds exempel så är SMS den primära kommuni-

tionsmetoden och fokus inom rörelsen i Filippinierna ligger i att få så många personer som möjligt till en specifik plats för att där demonstrera. SOPA rörelsen hade ett specifikt datum som fokus, inte en fysisk plats och klockslag. Detta gör rörelsen är globalare och mer flexibel genom att så många som möjligt kan delta. Denna flexibilitet visar sig i användandet av sociala nätverk, facebook och twitter används för att sprida information och vidarebefordra länkar till artiklar, som samtidigt sprids inom andra kanaler, som de forum som jag observerat. Informationen sprids genom multipla kanaler genom nätverk. Enkätstudien visar att motståndet formades genom sociala nätverk, och dessa var även de primära plattformarna för att sprida information.

Castells menar att dessa nya sociala rörelser har vissa kriterier, och jag ser samtliga av dessa inom SOPA rörelsen. Rörelsen riktade in sig mot en värderings och kulturfråga, censur är en sådan. Det är lättare att använda värderings och känslomässiga argument via internet menar Castells, argument som yttrandefrihet. SOPA rörelsen hade de redan nämnda informationssidorna som kan ses som en central auktoritär plats, men sidorna är skapade av ett antal olika organisationer. De innehåller bara informationen, som nätverket sedan tar till sig och ignorerar eller sprider vidare till fler noder i nätverket. Sätten att visa motstånd på var ofta enkla, allt från att sprida vidare information, skriva ett meddelande på ett socialt nätverk till att blockera sin hemsida eller ringa en politiker. Genom enkla medel så kan individen påverka, något som både ses inom Castells och Rheingolds teorier. I Rheingolds fall gjorde SMS det möjligt för många människor att samlas på en plats och bilda ett nätverk, och inom WTO fanns flera alternativ för individer att visa motstånd. Valfriheten och de enkla medlen att visa motstånd är något som kännetecknar dessa nya motståndsrörelser, eller Smart Mobs. De flesta inom forum och inom enkätstudien beskrev att de hade valt mellan olika grader att visa motstånd, från att bara skicka ett meddelande till att stänga ned sin egen hemsida. Faktorer som gjorde rörelsen framgångsrik tror jag är en kombination av detta nätverkande, enkla metoder för att visa motstånd, stödet från hemsidor villiga att stänga ned sig och kommunikationen via internet.

Nätverket inom SOPA rörelsen var även ett globalt nätverk. Även i svenska forum diskuterades ämnet och hemsidor som stängdes ned i protest påverkade internet globalt. Informationen på hemsidor riktade sig även till de utanför USA, och de kunde visa motstånd genom sociala nätverk för att sprida information och då påverka diskursen. Att kunna påverka diskursen är en källa till makt menar Castells, och jag menar att detta skedde succesivt genom att sprida budskapet genom internet. Motståndsrörelsen hade kunskap om internetnätverkets koder, språk och normer för att kunna styra diskursen mot sitt mål. Det som skedde den 18 januari, när många hemsidor släcktes ned, var att diskussionen om SOPA lyftes, från att vara mer begränsat till enskilda forum och motståndssidor till att bli en del i den vardagliga internetdiskussionen.aktionen att samtidigt stänga ned hemsidor, visa missnöje genom sociala nätverk på en massiv nivå och ringa politiker under samma dag gjorde att även allmänheten som använder internet fick upp ögonen för rörelsen. Protestdagen den 18 januari gjorde att motståndsrörel-

sens budskap nådde ut till personer utanför internet och utanför de sociala nätverk som användes i spridningen av information. När traditionell media rapporterar om varför Wikipedia är nedstängt, får det ett genomslag i nätverk utanför motståndsrörelsen. Denna händelse är SOPA rörelsens protestdag, precis som när en diktator blev störtad i Filipinerna och när demonstrationer skedde mot WTO i Seattle som både Castells och Rheingold har som exempel när de beskriver teorier om motstånd. Själva rörelserna hade pågått "under jord" ett tag, men de har alla en, eller flera, händelser som ändrar diskursen i nätverk utanför deras egna till deras fördel, och därför får de en medial uppmärksamhet. Castells har det som ett kriterium på nya sociala rörelser. Nätverket gör att den enskilda individen kan sprida information snabbt till andra, som i sin tur sprider det vidare till personer i sitt eget nätverk. Informationen flödar då otroligt snabbt och i kombination med SOPA rörelsens budskap som tilltalar de personer som aktivt använder sociala nätverk, så fick den ett stort genomslag. Enkätstudien visar att alla som besvarat håller med och stödjer rörelsen och många spred information aktivt både genom sociala nätverk men också genom vanliga "face to face" konversationer. Även om internet var den primära arenan för informations-spridning så användes även vanliga konversationer, som enkätstudien visar. Detta är ett exempel på Castells definition av nätverk, de måste verka globalt och lokalt för att vara mest effektiva. Informationen sprids snabbt inom nätverket för motståndet, men även utanför själva motståndsnätverket. När protestdagen inträffade den 18 januari spillde informationen över, från motståndsnätverket, till mer breda nätverk som traditionell media. Detta kopplar jag till Castells teori om nya sociala rörelser, där aktioner utförs för att ändra diskursen i olika nätverk genom mediauppmärksamhet.

SOPA rörelsen kan tolkas som fortsättning på vad Castells och Rheingold beskriver. Precis som WTO protesterna och händelsen som Rheingold beskriver så var motståndsrörelsen nätverksbaserad, och rörelsen använde internet som primärt kommunikationsmedium. Nätverket var även globalt med varierande möjligheter för att visa motstånd. Detta nätverk organiserade sig snabbt, gjorde enkla och iögonfallande instruktionssidor med information om hur personer kunde uttrycka motstånd, budskapet var till viss del känslomässigt och tilltalade internetanvändare. Den massiva folkmassa som internet möjliggör användes för att synkronisera en specifik händelse, där alla informationskanaler och sociala nätverk användes. Folkmassan användes som ett socialt instrument likt vad Rheingold beskriver för att sprida information och för att påverka diskursen. SOPA kan tolkas som en typ av NetWar, där nätverk, ny teknologi och en decentraliserad struktur där individen kan påverka hela nätverket via meddelanden. Dessa meddelanden är, som Castells beskriver, en typ av mass self-to-self communication där enskilda använder sociala nätverk för att åstadkomma informations-spridning, och dessa meddelanden kan andra svara på. När informationshemsidorna öppnades, så hade ett antal individer redan tagit steget mot ett motstånd. Rheingold beskriver att detta behövs för varje social rörelse, några få tar alltid "det första steget". Detta är inget unikt för Smart Mobs, men när detta steg är taget så används nätverksorganisation och internet som ett sätt för den enskilde att påverka och sprida information. Dessa spred sedan informa-

tionen, med hjälp av att legitima organisationer stod bakom, och sedan när budskapet nått ut till forum och sociala nätverk, så användes en virtuell folkmassa och en blockad av kända hemsidor. Genom att vara en nätverksrörelse så kan den enskilda sprida eller bidra med information till nätverket. Nästan alla i undersökningen som stödde förslaget, gjorde också någonting för att visa motstånd. Olika metoder användes, från att bara skriva argt om lagförslaget SOPA i olika sociala nätverk, till att mer aktivt sprida information och länkar genom Twitter, Facebook och inom sitt egna nätverk. Rheingold jämförelse med stora flockar djur passar även i SOPA rörelsen, när varje individ i ”flocken” är en självständig person kan denne sprida information ut från inom nätverket, ut till de som inte är med. Folkmassan eller ”flocken” blir en stor ”informationsspruta” som genom ny teknik och en nätverksorganisation effektivt sprider information ut till de personer som inte är med i nätverket. Detta gjorde medlemmar inom SOPA rörelsen för att få spridning på sitt budskap. Enkla medel som de flesta kan använda, då nästan alla inom enkätstudien svarade att de uttryckte motstånd via sociala medier.

Diskussion

Alla dessa begrepp som använts, Smart Mobs, NetWar och motståndsrörelsen mot SOPA beskriver en ny slags motståndsrörelse. En rörelse som använder nätverk för sin organisering, ny teknik som internet och SMS och snabb spridning av information inom olika nätverk. Detta ger, om rätt förutsättningar finns, en folkmassa som med hjälp av internet snabbt kan ge ut information, även till de utanför motståndsnätverket. Enkelheten i att sprida information och för personer att uttrycka sitt motstånd via internet och sociala nätverk, gör att personer snabbt kan ansluta sig till motståndsrörelsen. Rörelsen formas genom internet som kommunikationskälla, det formas genom nätverk och uttrycks genom informationspridning genom sociala nätverk och koordinerade aktioner för att visa omvärlden deras ståndpunkt. Dessa aktioner uppnås med hjälp av internet och små, snabba nätverk för att sprida information. Även enskilda individer kan göra sin röst hörd inom nätverket, och känna att deras insats betyder något, även om insatsen är minimal.

Det har varit spännande att se de teorier som Rheingold och Castells utvecklar i sina böcker och applicera dessa på en händelse som jag bara observerade från sidolinjen när den var helt aktuell. Jag känner att fokus flyttades under studien, jag trodde att observationerna skulle ge ganska mycket. Men jag överraskades av att svaren på frågeformuläret var så utförliga, respondenterna hade verkligen besvarat frågor på ett utförligt sätt. Dessa beskrev många individers upplevelse av rörelsen på en plats där den var påtaglig. Hur nätverken skapas och framförallt hur personer uttrycker sitt stöd för det nätverket. Studien har visat ett resultat som ger ett exempel på hur motstånd kan formas via internet, med utgångspunkt mot SOPA rörelsen. Information sprids via olika forum på internet, och denna information kommer ofta från samma källa. Personer som vill engagera sig inom motståndet, gör det på olika sätt. Nätverket som motståndet är uppbyggt inom, möjliggör ett me-

todval för motstånd. Vissa blir informationsspridare och andra genomför mer extrema åtgärder. Men bara genom att sprida information så bidrar individen med något till nätverket, vilket enkätsvaren är ett exempel på där många endast delade ut länkar via sociala nätverk.

Studien har varit intressant att genomföra. Syftet, att ta reda på hur SOPA rörelsen formade sig och uttrycktes, tycker jag att jag uppnått till viss del men kanske inte fullt ut. Det som jag känner jag kunde gjort annorlunda i min studie är omfattningen. Mer teoretiker kunde ha använts och enkäten var tänkt att samla information från flera hemsidor. Metoden att använda enkäter tycker jag har fungerat, men distributionen av dessa kunde vara mer optimal. Genom att kontakta moderatörer i god tid kan problem undvikas. Det var även svårt att välja de teoretiker som passar och efterhand när studien pågått så har fler teoretiker hittats. En annan fråga är om min egen föreställning av SOPA förslaget har påverkat studien. Jag var själv ingen aktiv medlem i motståndet men visste om att det förekom. Nu i efterhand så känner jag att den agenda som motståndet för tilltalar mig på ett sätt, bland annat genom censur risken och säkerhetsrisken.

Internet gör det så lätt att visa motstånd, och detta känns som en fördel och kanske en nackdel. Fördel i att personer inte behöver engagera sig, mer än att "gilla" en länk på Facebook eller sprida information vidare. Eller genomföra mer drastiska aktioner, det är upp till den enskilde individen. För att visas missnöje i stor skala så verkar varje litet twittermeddelande hjälpa, för att få en effekt genom en slags spridd folkmassa. En nackdel är kanske också en fördel, när det inte krävs lika mycket för att visa motstånd kanske vi blir trötta på det, människor kanske inte längre engagerar sig. SOPA lades ned men ännu ett förslag, som kallas CISPA är nu aktuellt inom samma område som SOPA, där vissa menar att det finns en risk för avlyssning och lagring av känslig data.¹⁰⁵ Motståndet mot denna lag verkar inte ha fått samma genomslagskraft. Kommer "internetcommunityn" att visa samma motstånd mot detta förslag? Eller kommer det förslaget bara flyta förbi i etern utan gensvar? Motstånd genom nätverk har visat sig vara effektivt. Kommer företag och stater att applicera nätverkande i sina metoder? Varför skulle inte dessa institutioner kunna använda samma redskap och metoder för att ändra diskursen på samma sätt. Även om dessa har mer kontroll över kommunikation genom TV, Radio och som visat med SOPA förslaget, full tillgång till internet är inte långt efter. Eller använder de flesta motståndare mot SOPA yttrandefriheten som en täckmantel för att fortsätta piratkopiera fritt? Var nästa debatt än kommer ske är jag övertygad om att nätverk, kommunikation och internet kommer att spela en central roll som det gjort inom SOPA debatten.

Vidare studier skulle kunna undersöka liknande motståndsrörelser för att se hur dessa byggs upp och förmedlas. Hur nätverken kommer utvecklas, vilka plattformar för informationsspridning kommer att användas i framtiden? Kommer informationsspridningen att se annorlunda ut? Ytterligare forskning om hur individer tar emot argument från dessa motståndsrörelser, kommer människor helt enkelt bli trötta på budskapen om de blir bombarde-

---

¹⁰⁵ <http://computersweden.idg.se/2.2683/1.445867/cispa-lagen-rostades-igenom> Hämtat den 2 maj 2012

rade med olika argument? Även vidare studier av motståndets kontext skulle vara intressant, varför var det så få kvinnor som svarade på enkäten?

Källförteckning

Litteratur

- Castells, Manuel. (2001) Internetgalaxen – Reflektioner om internet, ekonomi och samhälle. Daidalos AB, Göteborg s.29
- Castells, Manuel. (2009) Communication Power. Oxford University Press, New York
- Denscombe, Martyn. (1998) Forskningshandboken – för småskaliga projekt inom samhällsvetenskaperna. Lund, Studentlitteratur AB
- Kylén, Jan-Axel. (2004) Att få svar – intervju, enkät, observation. Bonnier Utbildning AB. Stockholm
- Rheingold, Howard. (2002) Smart Mobs. Perseus Books Group, Basic Books
- Svenningsson, Malin m.fl. (2003) Att fånga nätet – kvalitativa metoder för internetforskning. Lund, Studentlitteratur AB
- Trost, Jan. (2012) Enkätboken. Lund, Studentlitteratur AB

Rapporter

- From *War-net* to Net-war: The Internet and Resistance Identities in Indonesia
<http://www.sciencedirect.com.miman.bib.bth.se/science/article/pii/S1057231703000195>
- Index on censorship 2011 York
<http://ioc.sagepub.com.miman.bib.bth.se/content/40/1/57.full.pdf+html>

Internetkällor

- <http://sopastrike.com/> Hämtat den 2 april 2012
- <http://www.neogaf.com/forum/showthread.php?t=455818> Hämtat den 8 Maj
- <http://www.techdirt.com/articles/20111216/02382617103/sopa-markup-day-1-we-dont-understand-this-bill-it-might-do-terrible-things-dammit-were-passing-it-now.shtml> Hämtat 8 Maj
- <http://www.neogaf.com/forum/showthread.php?t=456734> Hämtat 10 Maj
- <http://www.neogaf.com/forum/showthread.php?t=458987> Hämtat 10 Maj
- <http://www.reddit.com/r/SOPA/>
- FAQ – Frequently Asked Questions <http://www.reddit.com/help/faqs/sopa>

<http://www.businessinsurance.org/behind-sopa-what-it-means-for-business-and-innovation/>

http://www.reddit.com/r/SOPA/comments/ntnuc/anti_sopa_knowledge_bank_collection_of_anti_sopa/

<http://fightonlinetheft.com/>

<http://www.reddit.com/r/SOPA/>

FAQ – Frequently Asked Questions <http://www.reddit.com/help/faqs/sopa>

<http://www.businessinsurance.org/behind-sopa-what-it-means-for-business-and-innovation/>

http://www.reddit.com/r/SOPA/comments/ntnuc/anti_sopa_knowledge_bank_collection_of_anti_sopa/

<https://www.flashback.org/t1717181> Hämtat den 19 Maj

<https://www.flashback.org/t1717181p73> Hämtat den 19 Maj

<http://fightforthefuture.org/pipa/> Hämtat den 19 Maj

<http://americancensorship.org/infographic.html> Hämtat den 19 Maj

<http://arstechnica.com/tech-policy/2011/10/house-takes-senates-bad-internet-censorship-bill-makes-it-worse/>

<http://americancensorship.org/#quotes> Hämtat den 18 Maj

<http://americancensorship.org/supporters.html> Hämtat den 19 Maj

<https://www.google.com/takeaction/you-are-the-web/> Hämtat den 20 Maj

<https://www.google.com/takeaction/> Hämtat den 20 Maj

<https://www.google.com/takeaction/start-something/> Hämtat den 20 Maj

<http://sopastrike.com/strike/> Hämtat den 20 Maj

<http://sopastrike.com/numbers/>

<http://computersweden.idg.se/2.2683/1.445867/cispa-lagen-rostades-igenom>
Hämtat den 2 maj 2012

http://blogs.hbr.org/cs/2011/10/e-parasite_threatens_internet.html Hämtat den 19 Maj

Google Docs

<https://docs.google.com>

Inlägg på Reddit

http://www.reddit.com/r/SOPA/comments/t4vii/doing_my_thesis_on_sopa_resistance_i_want_you_to/

Fullständiga enkäten

<https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?formkey=dHZtMDU0akl0eG16a0d6OVJxbW1nOXc6MQ>

Bilaga 1

Frågeformulär

Kön

Ålder

Har du hört talas om motståndet mot SOPA?

Om ja, var du aktiv inom motståndet mot SOPA?

Om nej, varför var du inte aktiv inom motståndet?

Om ja, använde du sociala medier (Twitter, Facebook, Chattrum, Bloggar) för att visa motstånd?

Om ja, hur uttryckte du motstånd?

Var du aktiv i motståndet även utanför internet?

Varför var du delaktig inom motståndet?

Bilaga 2

Kön:

- Man – 40st 87%
- Kvinna – 6st 13%

Ålder

- 14-45 år

Har du hört talas om motståndet mot SOPA?

- Ja – 46st 100%
- Nej- 0 0%

Om ja, var du aktiv inom motståndet mot SOPA?

- Ja – 43st 93%
- Nej – 4st 9%

Om nej, varför var du inte aktiv inom motståndet?

Det var endast 4 som inte var aktiva inom motståndet på något sätt. 3 gav mer utförliga svar. Svaren som gavs här var:

- För ung/Facebook vänner bryr sig inte
- Jag var i Kanada, inte mycket jag kunde göra för att påverka en amerikansk politiker

Om ja, använde du sociala medier för att visa motstånd?

- Ja – 37st 86%
- Nej – 6st 14%

Om ja, hur uttryckte du motstånd?

- Mest genom att lägga upp länkar på Facebook
- Twitter, Facebook, Google+ Jag driver även en blogg på <http://tngg.co>. Jag skrev en stor story om SOPA och vi stängde även ned bloggen under en dag i protest
- Jag försökte få mina vänner att förstå vad det handlade om genom att dela de mest intressanta länkar som jag sett via Reddit, och dessutom sprida information i vardagen. Inget var riktigt effektivt innan black-outen (18 Januari)
- Jag ”twittrade” argt om det och lade upp länkar på Facebook

Var du aktiv i motståndet även utanför internet?

- Ja – 19st 41%
- Nej – 27st 59%

Varför var du delaktig inom motståndet?

Här lade jag ännu ett kommentatorsfält där mer utförliga svar kunde skrivas. Jag ville veta varför personer valde att gå med i motståndet. Några exempel är:

- Skydda internet, innehåll ska kunna bli delat fritt utan rädsla för repressalier
- Det är viktigt att vi gör våra röster hörda när det finns ett lagförslag som vi inte är nöjda med. Regeringen har fått fria tyglar för länge
- Försöka att censurera internet i namn av att förhindra piratkopiering. Lagförslag som SOPA, ACTA, CISPA och liknande, som på ytan kan se oskyldiga ut för den enskilde individen, gömmer vaga beskrivningar som kan tolkas som en fara för den privata sfären. Jag

ser dessa förslag som försök från olika företag att desperat hänge med i utvecklingen av en snabbväxande internetkultur.

- Jag skulle förmodligen förlora mitt jobb som webdesigner om lagen gick igenom. Mina klienter är beroende av ett fritt internet och de kan inte betala mig om det försvinner
- SOPA var ett perfekt exempel på hur företag kontrollerar den amerikanska kongressen, och att de stiftar lagar som de inte vet någonting om